

فصل سین

ارفع	سال من فوق - و مکتوبی صبرہ و کذلک سچ المطہر والمعن و سکھہ با تہ سنوادا سے جلدہ - سماجیہ سچح اپر پڑان و سچح الماء اے سال بھر حصل اسی کی تصحیح ضمیلہ و طعنہ سمجھیں اے شدیدہ سیلہ اللہ عزیز - سچح سچح فروشدن گوئیند (معن اض ۲) غنم کیا خاص پشم و المتشدید اے سان و لحم ساح سین فریں سچح
نوح	باقر اس پڑس سایج سچجہ بالضم هر را کہ عدد تسبیح بوی گیرند و ناز و ذکر یقائی فضیلت سمجھی اسی قطوعی و رویے ان عمر فتنی اللہ تعالیٰ عنہ جلدہ رطبین سمجھا بعد العصر اے صلیا تسبیح پاکی و پیاسکی پاک کردن و صفت کردن خدا را بسکان اللہ عزیز و الشریعہ لہ نسب علی المصدر کا ذکر یقائی ابڑی اللہ بنی سور برائیہ والعرب تقول بجان من کذا اذ اتعجب منہ و انما لم یون لاذ معوذ عندہم و فیہ شبہ الدائیث وقولهم سچات دیجہ رینا باسمہ سین و البا، اے جالستم - و سیوچ بالشروع و التشدید من ضفاش تعالیٰ قائل نعلب کل اسم ملے فوعل فہو مفتح الاول الایسیوچ والقدوس فان الضم فیہا لکشو کذک الدزوف و قدر الکلام فیہ و تماں تسبیحہ ایسین الکلام فوعل علی الضم بواصیتہ سیوچہ بالفتح و التخفیف الیا اسحرا و یقال و ایو عرفنا -
زیح	و نام موضع سراح درختان بزرگ و بلند سرخ کیے نام بھجے از خود من و انس کھا جا حل اذا اسلقی فرج سرائیچ - سرخان بالکسر کرک و شیر لمغت نہیں و خل لہ عن سچح الطریق بالضم اے عجن و سده بنی القوم موہم غلائی سچح واحد و علی سمجھہ واحدہ اسی علی قدر واحدہ و مشیت سچج سمجھیں اسی سہیہ سچح سچح سمجھیں آپہ دیع و دھن اور وہا شدن از بالا متعدد لازم یقائل سچح الماء اے
زوج	سرفوج - سروچ - جائے زرم کر گیاہ رویہ برک و ناقہ بالا کوشت و بزرگ سچح سطح باسم و الای ہر چیز و گستردن (معن بنتہ)

ارفع - و اپہ کہ ہر دو شاخ آن بیان ہر پر جو شر
برآمدہ باشد با دوری میان ہر دو شاخ برق
ترنچا قال اہم بالزار و النہیں قلبیو المرة حار
ترنچ - گردانیدن سکن

فصل الراء

زیح - دور کردن زر گھنیں مو فتحہ اسی
نخاہ (معن اض ۲) وزیر جمہر عہدہ اسی باعده عنہ
فترخ اے تخلی
زرخ - زر وح - مثال فعل بستہ خود را وح
زیح - فتحہ زر چکھ - بالفتح اسی من بسط قریبہ لفظ
زیح - زیح - بالضم و المتشدید فرمایہ و پت
بالا و ذشت روے -

زیح - زیح - دور شدن (معن اک ۲) راخ
اسی پعد و ذہب و ازاجہ غیرہ و از حق علته فردا
زیح - محمد کرذ دیسی بستہ بھر جان نہیا بذکر اسی
ابن ابی بکر بن محمد المحدث -

زیح - خراشیدہ آزار (معن بنتہ)
زیح - آواز بوزینہ -

زنخ - مرد بذلق
زنخ - ستو رو ف نور و درعا مذکوکی گردانیم بنتہ
زنخ بنتہ میں جزا مذکوکیان برکاریک و بدتر شخ
اکاڑ کردن سخن و خوردن آپ مکار تینچ شلہ پر
بلند کردن نفس خود را فوق تریہ خود زنوج شخ

زادہ تیرہ و مژا نجہ باہم ستو دن -
زروج - پر اگنہ کردن شتران یا فراجم آور دن
آنہا من الاغداد و رفتن و دوڑی از لام
پا نگام رسانید کار الازع الشی چیز را از جا کے
دو گردانید و کسوہ زنوان رفتن و هو ضعیت پیغم

و برای طفلا آزارهاست از گرستگه.
سر تراخ. بالکن غفت لذت از اکرم و ارض المذاق
السلیمانی هم علی سر جوده واحده بالضمای آشتوت مطافر
سر فتح. نام شیطان.
ستقیمه. محکمه کسی بوسی در مقدم سر استقیمه کل.
سلطنه. بالضم کو ہی است ہمار سلطنه کعلابط
چیزی پنهان اور رو دباریست و رو دبار مراد سلطنه
سلطنه فضای فراخ سلوطنه موضعی است
چاریه سلطنه و خیر پنهان اور سلطنه بر روی خود افتاد
سلطنه الوادی فراخ گشت.
سلطنه. بالکسر باده شتر کشاده فرج.

فضل الشين

شیخ شیخ بالتحریک است که میگویند شیخان در از
رجل مشیوج الذرا عین امی عویضها شیخ الذرا عین
مشلم و شیخ بالضرم بے همار شیخ الذرا عین و آخر بار
شیخ علی العودا امی بیشند شیخ پساد رگردانیدن.
شیخ شیخ ذرفتی و جریضی داعع ک اف ۲۰ و بعکسه
اوض ایضاً) رجل شیخ و قوم شیخ و اشسته و
شیخ الرجال علی الامر الایریدان این نفوتها و همچو
ی شیخ علی فلان امی شخص بـ شیخ بالفتح بخیل
وزفت و جریض ارض شیخ لاستیل الامن منظر
کثیر زند شیخ الذی لا یوری شیخ امی خیور و الذی
یوانطب علی الشیـ و تعالی الماضی فیهـ حتی
ی تعالی الماضی فی خطبة شیخ بنشاب پریدن
قطاه شیخ اسے سرعتهـ و شیخ البعیر فیهـ بدیرهـ
اذا لم یکن خالصـ

شرح شرح کشاده و پیدا کردن شرح لغات
ای فسرمه تشرح الحلم کفانیدن و پیدا کردن

والسلف والجع سلحان بالكسر
سحج- سلاح- سماحة- جوانمردی یقال سمح با ای
جاده و سمح لی ای لعنانی و هر سمح با الفتح والکون
و جوانمردشدن (مع بضمین) او هر سمح دهم سلاح
و هنی سخن و هن سلاح لا غیر ساخمه آسانی کردن با
کسے و تسامحو ای تا هم لو او قولهم سخت تو زندگ
ذلت لفرجه مابعد تسبیح راست کردن نیزه ذرفهرن
سخ- سنج- سانح- صید که از سوی چپ پیرالمانه
در آبیدستوح از سوی چپ در آمدن صید (مع
بفتحها) والعرب تسمین با سانح و تناهن البارح و
فی المثل من لی با سانح بعد البارح- و سنج و سانح
بمعنی- تعال ابو عبدة سال یوش عن رویه عن سانح
والبارح و انا شاید تعال اسانح ما ولاک میامنة
والبارح ما ولاک میامنة- و سنج لی راسے ای
عرض و سخت بکذا ای عرضت و سخت-

یسح - ناصحة الدارکشادگی سیرامی ساها تیخ
سماخ کذاک مثال ساعت و ساعات و ساعت مُوح
کذاک مثال بذنه و بدن -

سیح۔ سیح رفتن آپ (عمر فاتح) دا آپ
روان ولوچی از بردو لکھم مخطوط بر دیسیح و سیر عبا، قا
سیحہ اسی مخطوط حیقطلان مسح اسی ملوں سیاضہ
سیوح سیح بخان رفتن در زمین و فی الحدیث لا
سیاضہ فی الاسلام و ساح اظلل اسی فا رسیح
بالکسر بخن چنی و فتحہ رونده و فی الحدیث لیسو
بمساجح ولا بالمدائج البدرد و الساج بالله ایت
سیح نامہ ابی سیحان جوئے در شاہر سا صینیجی پیغمبر
یخون جوئے بہند و سیان ماوراء النهر و خراسان
سیارح قسم عمل ائمہ الطعام قفال اصلیخا سیارح
ولصیبانا عجلیع من انعت یعنی طبع کر دیم ایکی طعام

سلطان افسد الارض امی بسطها۔ سطح پن کردن
و قسطح القبر خلاف تینیمہ۔ افت سطح امی بسط
جد اس طیحہ سطح تو شہ داں سطح ایضاًستان خفته و
نام کا ہن بنی ذری تعالیٰ کان لا عظیم فیہ سطح الظل
امی امتد علی قضاہ ولهم تحکم سطح بالضم والتشدد
کیا ہی سطاحڑواحدہ سطح بالكسر والفتح نکلے واکر
برآورده وہی صفاۃ بمحاط علیہما با صحابہ فتحیع فیہار
و مستون خرگاہ وجای خراختک کردن۔
سلطھ اسلطھ اسٹھ۔ دراز و پھن شدن۔
سفح۔ سفح ابھیں روئے کوہ سفح نام جائے
و رکھن آب و خون (معنی فتحہما) رجل سفاح اے
قادر علی المکلام و نام اول خلیفہ ازنبی العباس
واسمه عبد اللہ بن حمیر۔ سفلح بالكسر نہ اس فتح کذلک
سفحان دو جوں کہ ہر دو را بحمد و رزند خود جیتہ
سازد سفحہ ترقار کے لفیض باشد۔

سلح۔ سلاح بالکسر ساز خوب نذکر لا یکم جمع علیه
السلح و یو جمع المذکور دیگوز نامنیشه۔ و تسلح الظل
امی لمیں سلاح۔ و رجل ساح استے معنہ سلاح میں
سلختہ جائے کہ دروے خوف پاشد کہ سلاح باید
پوشید و حادید بان و قومی سلاح و رو فی الحدیث
کان اوثقی مسلح فارس لے العرب المقدیب
سلاح بالضم لمیںی ستور سلح بالفتح مصد - منہ
(مع بفتحها) اسلح متعدیہ - دناتہ ساح التي ساخت
من البقل وغیرہ۔ اسلحہ بالکسر گیا ہے کہ ستور
نخوردن آن شیز لاک شود فالمت امرأة من العرب
الا سلح رغوة و ضرح و ناصم اطروح سلح نامر قمیله
ازین سلیمان ناصر و بھی و احامتہ تقول ساخون
و ذکر اعرابہ فی فصل القصہ من باب البار - سلح
بالضم و التحریر لد الجمل یعنی کس بجهشان شک

شیخ سلحشور شیخ

باق ش

صلبیلخ
صلیح

صح

صروح

صفح

صوح

صلفخ

صلع

صلبغ

صح

صلبغ

اسی انکشافت۔ ویقال صرت کل اے اجدبت
و صارت صریحہ اے غالصتہ فی الشدة مطلع
بالغم خالص اذ هر چیز میجم زائدہ ویرودی عن
ای عمر و بالدار۔

صروح۔ صروح۔ صروح۔ بالکسر جای ہمارے
صفح۔ صفح۔ صفح۔ کراذر جزء صفح الانسان جنبہ
صفح اجیا مضاف جمیہ صفح ای بالکسر ج۔ و نظر الیہ صفح
وجہ بالفتح والضم اے بعرض وجهہ و ضربه صفح
السیف بالضم والعامۃ تقول بالفتح صفحیہ الوجه
بشرة جلدہ۔ صفا کج اباب تحتمامی درضیحہ مشیر
قینا و رونگ کپن و رویی ہر جو ہبہ بن بشیخ
نام مردی و در گذشتمن کناہ در وکار زانیدن
یقال صفحت عن دنبہ و ضربت عنہ صفا آنوضخت
و ترکتہ و صفت الابل علی اسکو خل فلامر تعلیمه
و صفت فلانا و اصفحتہ اذ اسالک غرداوتہ۔ و

صح۔ صاحہ نام کوہی صحت اثنی فالصلح
اے شفقة فاشق۔ والفتح القراء استخار
صلح بالکسر او از صیغہ صوح صلاح بالضم والکسر
صحان او از کردان (معنی اک) مصالحہ تصایح
مکمل گیر اواز دادن صحت عذاب۔ یقال ائمۃ
قبل کل صحیح ولفڑا صحیح الظیح و لفڑ التقریق
و ذکر اذ اقصیتہ فیل حارع الغوث مکمل این بیت
خسب سب غیر صحیح ولا فرارے نہ غیر مکمل دل
لیتہ سمجھنے نوع از خواجه بدینہ۔

صرفح۔ فغان کمندہ۔
صرفح۔ الشدید الشکمۃ النسی لا ينبع ولا ينفع فیما
عندہ یعنی سرکشی و باکشندہ که فرب وادہ نشوود و
طبع کردہ نشوود حشر کیہ نہرو دی پاشد و مذلفت
صلح۔ صلطان۔ کنیز ششی لہ دران جراہہ بناشد و مکا
کہ یہوار سازندہ برائے خرمن کو فتن دیان۔
صفح۔ بالتحریک بی موسے شدن پیش اصفح
صفح۔ مخفی ای میہون بائیک صلاح بالکسر المصالحة
والاعم المصلحہ مکروہ و محتاطہ و تصاحبہ

صلبیلخ۔ کستھارا ہی سی باریک دراز۔
صلح۔ بکفر نگ پنا جاڑیہ صلد خیریۃ و
نافہ صلد خیریۃ و قسم الصاد صلیۃ خاصۃ بالاناث
والقلوچ الصلب الشدید۔
صلاطخ۔ سطہ صلطخہ زن پنا اصلاطخ البطم از فران
شذ زین شکر زہ ناک والصلاطخ والصلاطخ کسر جو
علابط چیزی پیا صلال ط بلال ط ای باع سلو ط موصی۔
صلفح۔ الراجم قلبها والصلاخ الدارجم ما واص
المصلفع العرض من الروس والصلفع انصیاع۔
صلفح۔ سخت سکش و مرد طریق۔
صلفح۔ صفح راس ستر ایشید وجاریہ مصلحہ الرأس زعادر
یعنی دختر کیہ ویہا می سرش کم و منفرق باشد۔
صح۔ یو من اسخت کرم شدر فرا والسمیت
کسیع دوز اگرم و سخت شدید عما وی عما وی کسما
شله و ایشا غالیس هر چیز نماق اسد والتمارع
ہمن افڑیق و افعہ یعنی راہ روشن۔

صلفح۔ سنتک پنار۔
صلباح۔ پر تبیانہ مسیم سفو ان بن عمال ایضا
و مغلیج بن الاعصر صباہی آخر۔

فصل الصاد

ضبح۔ ضبح۔ رقار ایسہ جنابی عبیدہ و قار
غیرہ ہو صوت انفاس بخیل فی العدد و خاکست
یقال ضمۃ النار اے غیرہ و لم تبان فی بالفعی
لو نہ اے تغیر اے اسواد خلیل۔ تشیع بالضم
او از رو باہ مفبودہ سنگ کش۔ مضمون مامہ کا
صح۔ ضفاح۔ پاپا و ضفخہ اسر۔ تشیع
ایشا اذ ار ترقق۔ ضخ بالکسر اتفاق و فی اسی بیت
لا یقعدن احمد کہ بین الفتح و انفل فانہ تعمیر ہو
و تو لکھ جاز فلاں بالفتح و ایسی بیت میہی کش۔

تطلع في البلاد اذا رأى نفسه فيها و بذلك اتم حام
بهم التوسي اسما تراست بهم سطوا و حذا اخرين عاليها
وطوحة الطواح اسما قد قمة التلوي اذن وللايفال
المطروحات وهو من التلوا دررك قوله تعالى وارسلنا
الرياح لواقيح على احمد التاوليين -

ظاهر مطلب
ظاهر طریق

مطلبی فریض
طرشخواه فروشنگی و ضروریت طرشخواه زواوده آنکه
مشت و نرم گردانیده اوراس

لطفت الابل ناگوار شد خوردنی شتر و فرگشت
رمعک افت و مطاح ما الفتح زیبی است پیصر
طبیح - چوبیکه بین اماج کشاور زبانشدا صابدم
طبیح اسی امو / فرقت بنی هم طبع شبویه رعلی چونی پیشنه
یعنی اندانخت جامده رادر جاییکه ضالع شود طبع غلانا
حیران گردانید غلان را طبع الشیخ ضالع کرد آزا
اطاح ما تلف کردمال خود را او وی باعیمه طبع تباوه

فصل اول

فتح - فتح كثايف وضررت دايب روان از خشم
وخران وکشادن (مع فتحها) فتحت الباب فالفتح
وفتحت الباب للمرة الثانية . وبابه مفتح
بفتحتين اى واسع مفتوح . وقارورة فتح واسعة
الراس وليس لها حامم ولا غلاف وهو فعل معنى
مفعول . واتفتح واتفتح بمعنى . افتحواهم بالفتح
ياتخواستون وضررت جسمين بهما حبال سرمهيد
متاخم مفتوح . تعال الاخفش هو مثل امامي
ه ايمانی ينفتح دیشد و دیش ایش او

چیز سے فلاح دا در حقا حمہ بالضھر و التھیف عکم طبع
یقال افتخار بینا اے احکم فتوح بالفتح تا قلم ذرا خ
سو راغ بستان لیھاں شرقیت الناقہ و افتخار طبع

لطفاً فیح عتَد فیه - لطفاً تھے بالغُم سر آمد ہر جیز سے چون
کفک و مائند آن و اٹھنَت اللہ رعلیٰ افتعلت اسی
اتخذت طناختہا - و طفح اسکران فمو طافح اذ الملاہ
الشراب - و طفح الریح القطلہ اذ اسْطَعَت بھا -
و یقان اطفع عنے اسی اذہب -

طلخه- طلخه- بافتح شی سکم و مانده و گونته-
طلخه- طلخه- طلاح- بالسر در خان بزرگ د
ایرانستان طلخه کیه و نام مردمی ایں طلاحته هزار

طلع خوار و الطلح فغدر في الطلح - و طلح البصرى ياعيا
 فهو طلح - دا طلحه و طلحه اهلاى حسرة ناقه طلح المغار
وابل طلح و طلحه - طلح بالكسرة مانده شده بستو
فيه الذكر والاشي اطلاح ج - طلبح كذاك وكنه طلح
بالتعريج دروشكم ستور از خوردن طلح ناقه طلحة نفت
منه وابل طلامي او تارگي فنازگي عن ابي عمر و
ناصر من ضعيف طلحة الطلحات وهو طلحه بن عبد الله

طوح۔ طوح ایک شدمن رفع فداض کو سرطان
ایضاً۔ طاح اسے ہلاک و تاہ فی ۷ لارض و
تھجرا۔ و طوح اسے چیرہ و ذہب پہننا و ہناک

وما جرت طيبة الرسم يعني من الكثرة والعامنة تقول
بالضيق والرسم وليس بشيء -

ضَرَحْ - ضَرَحْ - دُورَكِرَدَنْ وَضَرَحْ عَنِي شَمَادَة
الْقَوْمُ إِذَا جَرَحَهَا وَالْقَيْتَهَا عَنْكَ - شَعْيَ مَنْفَرَحَ أَسَيَّ
مَبَا عَدَهُ وَمَضْطَرَحَ أَسَيَّ مَرْجِي فِي نَاهِيَةٍ - وَأَفْرَحَهُ
أَسَيَّ الْبَعْدَهُ - ضَرَحْ دُورَ وَهُوَ الشَّقُّ الْيَضَانَهُ
وَسَطَ الْقَبْرُ وَالْحَدَشَقُ فِي جَانِيهِ وَقَدْ صَرَحَتْ ضَرَحَا
إِذَا حَفَرَهُ - ضَرَحْ بِالْفَتْحِ اسْبُ دَسْتَ وَيَا سَيَّ
زَنْدَهُ تِيَالَيْ مَنْهُ طَرَحَتْ اللَّدَاهُ بِيرَ حَلَهَا وَفِيهَا ضَرَحَ
بِالْكَسْرِ ضَرَحَ بِالْفَسْرَنْ مَامْ بَيْتَ الْمَعْوَرُ عَنْ ابْنِ عَبَاسِ
قوسْ ضَرَحْ كَمَانْ سَخَتْ جَهَانْزَدَهُ مَضْرَحِي جَرَحَ
درَانَهُ بَالَ وَجَهَتَرَ -

صیحہ خسیلہ - بالتفصیل شیرنگر آئینہ و صیحت اللہ بن اے مترجمہ تھے صارٹھیا - و پیغمبڑ الرجل اے سقیر خسیلہ -

فصل العمار

طمح طمح بیان شہر پامی مالیہ دن و کو فتن خپر بر اربع
فاض اض امتحنہ سکتن حملہ کندالک پر بیان
کردن تعالیٰ طمح بھماے فرم۔

طرح سطحی - انداختن طرحة و طرحت به و طرحة
للبالغه - و اطراحته اے ابعده - طرح بالتحريك
چاسی در در طرح بافتح شده قوس طرح شدیده
الدفع والمحض للسمم مثل ضروح - نخلة طروح اے
حلویه العراچین - سیر طراحی بالضم اسی بعد مطرقة الکلام
باهم سخن دراگندن - شامر طرح بالكسر اسی طویل و

طَرْحُ بَيَاهٌ وَّ طَرْحُ حِجَاً إِذَا الْحُولَةِ جَدًا وَكَذَلِكَ طَرْحُ مَعْنَبَارَةِ سِيمِ
تَلَاهَةٍ طَرْحُ بَكْسَرَتِينِ وَ قَشْدِيَّهِ السِّيمِ نَاهِمَرْ دَرَسَ -
طَفْعٌ - طَفْعُوحٌ لِبَابِ شَدَنِ خَنُورٌ أَعْلَمْ تَحْتَهَا الْمَفَاحِ

وَسِمْ تِنْجَا قُحُونْ أَذَا جَعَلُوا أَطْهُور حَمْمَةَ الْطَّهُور حَمْمَةَ كَاتِفَوْ
تِنْقَابَلُونْ وَتِيْطَاهَرَوْنْ تِنْقَعَجَحَمْمَةَ بازْ كَرْدَانْ سِكْ
بَحَمْمَةَ دَسْنَى اَسْهِيْشَتْ فَخَنَا وَصَاصَاتِمْ -

فَلَحْ - فَلَاحْ - رَسْتَكَارِي وَفِيرَوْزِي وَتَهَاوْلَعَامْ
سَحْرِي تِقَالْ خَنَانْ يِنْوَشَا الفَلَاحَ لِيْسَةَ اَسْحَوْرَ -
وَحِيَ عَلَى الْفَلَاحِ اَسَے اَقْبَلَ عَلَى اِنْجَاةَ وَلِيْسَهَ الرَّبَا
فَلَاحَ اَسَى بَقَارَ وَلِيَقُولُ الرَّجَلُ كَاهْرَأَتَهَ اِسْتَفْلَحِي
يَا مَرْكَ اَسَى فُوزِي بِهِ فَلَحْ بِالْتَّحْرِيْكِ لِتَرْفَهَ فَلَاحْ -
وَفَلَحَتْ الْأَرْضَ شَتْقَتْهَا الْحَرَثَ - فَلَاحَتْ يَا الْكَرْكَشَا فَزَرَ
فَلَاحَ كَشَاوَرَزَ وَقَوْلَمَهَ اَسْهِيدَ يَا بَحَمْدَهَ يِنْلَحَ اَبَيْشَقْ
وَلِقَطْعَ وَتِقَالْ فِي رَجَلِ فَلَانْ فَلَوحَ اَسَے شَقْوَقَ وَ
يَا بَحَمْمَهَ اِفَنَا كَذَكَ - اَفَلَحَ كَفْتَهَ لَبَ فَرُوسَ فَلَحَتْ يَا بَحْرِيْكِ
كَفْتَهَ لَبَ بِالْأَفْلَحِيَارْ لَقَبَ مَرَدَهَ لَفَلَحَهَ كَانَتْ لَهَ
وَانْمَادِيَوَاهَهَ اَلَّهَ تَائِيْشَ الشَّفَهَ -

فَنَحْ - فَنَحْ الْفَرْسُ مِنَ الْمَارَسِ شَرْبَ دَوْلَنَ الْكَ
فَوْحَزْ - فَوْحَزْ فَنَحْ - وَمِيدَنَ بُوْيَ خَوْشَ (صَعْنَ)
ضَنْ (وَكَ) فَوْحَزْ فَنَجَانَ كَذَلَكَ يَقَالَ ثَاجَ طَهِيبَ
وَفَاحَتَ رَجَحَ الْمَكَبَ وَلَا يَقَالَ فَاحَتَ سَرَجَ
خَبِيشَةَ - وَفَاحَتَ الْقَدَرَاءَ غَلَتَ وَأَنْجَهَا (أَنَّ)
وَكَذَلَكَ فَاحَتَ الشَّجَرَاءَ تَفَحَّتَ بَالْدَمَ وَأَفَاحَ

فتح بحر فتح و فیلخ - اسی داسع و کذکد اند
جو اور فیلخ اسی فیاض - و فاخت الغارہ فتح اسی
البتت - فیلخ بکسر السکون الغارہ و کان ایں بجا تھے
یقولون غمی فیلخ اسی لسعی سیخ بالتجھب فرانخ
شدن فیلخ فرانخ - واپس آشام با توابل -
فتشے - وزادر معنی رفعت بفتح ح -

الْعَلِيُّ بْنُ الْفَضْلِ قَبْلَةُ أَبْوَيْهِ مُحَمَّدٌ فُوحُجُ كَصْبُورٌ
لِذَرْحَتِ النَّاقَةِ وَالْقَدْرَتِ تَفَاجَتِ لِتَوْلِ

فرطحه - ورأس مقرطه - فتح البارىي عرض
فتح - فتحه - بالضم فراجن مكان فتح فتح على
نعل بضمتين اى واسع فتح له في المجالس اى
واسع له - وانفتح صدره اى الشرح - وفسحوا تنفها
في المجالس اى توسيع - فتح بضمتين بينهما سكون فلخ
مشتمل بهم زائد -

فتح - فتحت الناقورة تفاجت لمبتول
وافتتحت اذالقيمة كذلك لوج -

فتح رجل فتح - اى بلطف - وسان فتح اى
طلق - ولقول كل ناطق فتح وما لا ينطق فهو
اعجمي - فصاحت كشارة سخن ودرست خارج شلن
اعجمي نفسها يقال فتح العجمي وتفتح في كلامه وتفاصح
امى تكمل الفصاحة - وفتح اللبن اى اخذت
عنده الرغوة لين فتح غث منه - وفتح العجمي ذات كل

بالعربية. وافتحت الشاة اذا انقطع لها خلص
لبنها. وافتح اللبن اذا دهبت المباعنة وافتح
الصبع اذا بد اضوره وكل وافتح فتح فتح الظل
من كذا اذا اخرج منه فتح بالكسر عيد ترس يان
وافتح النصارى اسے جائے فتحهم.

فُضُحٌ فَضِيْحَةٌ فَضُوحٌ - رَسْوَانِيْ الْيَالِ فَضُحَّهُ
فَوَافَّهُجَّهُ ابْنَا اكْسَفَ سَاوِيْهٍ - فَضُوحٌ لِصَحْ وَلِفَضْحٍ
اَذَا اَبْدَأَوْ فَضُوحَ الْبَشَرِ اَذَا اَبْدَتَ فِيهِ حَمْرَةً فَضُوحٌ سَبِيلٌ
لِهِ بُعَيْتَ وَشِرْشِرَ كَهْ بِدَانَ لَوْنَ بَاشَدَ وَ
لِهِلَّ الْفَضْحُ بِالْتَّحْرِيكِ غَبْرَةً فِيهِ مَحْلَةً -
فَطَحْ وَطَحْ - بِهِنَّ كَرْدَنَ فَطَحْمَهُ وَفَطَحْمَهُ بَعْجَى رَجَلٌ فَطَحْ
وَرَادِسٌ مَفَطَحْ اَسْعَوْنِيْشُ -
مَحْلَةٌ تَقْفِيْحَةٌ الْهَرْدَهَ - تَقْفِيْحَةٌ عَلَيْهِ مَحْلَةٌ

تفاخيت امي على لون الوردة فقلح بالضم والمتضمة
اعلى اذخر قلحة محدقة سورا خ در تفاصي بالكسر سج

فُرْجٌ - آوازِ فتحی که از دهان وی آید شش
آوارگه از پوست وی آید چون بحافی رسایل دفع
فاض را که هر کل ماکان من المضاخف
لائمه ای مستقبل منتهی علی لفحل بالكسر الاستغفار
جادت بالضم والكسر معاوی بعلو شرح و سیده ولصید
ای لفتح و سیده من الجامع و شیش الفرس فتح الائمه
وماکان متعدد یا فاما مستقبل منتهی بالضم الامتناء
احرف جادت بالضم والكسر معاوی شیده و علیه
پیغمبر و نبیم احادیث رمم ایشی فتح فتح نام حوبی پیش
فتح - فتح - کرانبار کرون دام کسی وی حدیث
ابن حیرج ان رسول احمد صلی اللہ علیہ وسلم قائل علی المسلمين
ان لا تکرو امند و حافی فدا او غفل - امر فاتح
او اعماله و بنظره -

فرح فرح بالتحريك شاد مانى وفير ميگى فرح
بالكسر لغت منه ومنه قوله تعالى إن الله لا يحب العجائب
أى البطرين . يقال فرح به اى سر وافرحة
سره ويقال ما يسره في هذا الامر فرح ويقال سفرح
ولا يقال بغباء . تفسير شاد مانه كردن افرحه اين
أى القله وفي الحديث لا يترك في الاسلام فرح
قال الزهرى المفرح المقدوح يقضى عنده دنهه من
بیت المال ولا يترك مدینا . فرحة بالفتح والنصر فرحة
يقال لك عندي فرحة ان بشرتني سفرح بالكسر
الذى يفرح كل سره الدبر فرح بالكسر دار وسى مقصود
فرشح . فرساح بالكسر سعى معك وفرشت النافعه
او فرشحت العلب يعني پايمان فران خ نهاد و الفرشحة
و الفرشطة اجلست المفتوهه ما بين الرجعين قال
الناساني فرشح الرجل في صلوته و هو اوان فرج بين
جد او هو عاكم و كان ابن عمر لا يفرض شح مدين طلبه
في الصلوة ولا يتحققها و المروي عن فرك

وأقرح التحوم او الاصدابت باشتمال القرح فرج بالفتح الفضى
بمحى بيش آمن يقال قرص المحى او الاستعلبة و
تشبيهه متقاربه اى مواجهة القرح پيدا شدن حمل
نادر راجع بضمها وفتحها (ف) يقال قرحان نادرة
محى قارح وتاهم دندان شدن ستور جون سب
وشتر دلانت دآن يقال فرج الحافزى اشتراك
وانما اشتراك اسنان في خمس سنين لاعنة السنة الاولى
حوالي شهرين شهرين ثم رباع تم قارح دايجي قرح وغالب
ابضع المهر واثنى واربع وسبعين فحد دحد با بلا العت
وفي الاستان بعد الشيا او الرياحيات ارتجة قوارح
وكل ذي حافز قرح وكل ذي حفت نيرل وكل ذي
ظافر يصلع قرح بالفتح خالص از سرچر قرحة
اول آبله كه برآيد از جاه وسد يقال نفلان فرحة
جیده قردا سینا او العظم بجوده الطبع واقرحت
عليهم شيئاً اذا سأله اياه من غير ردته واقرحة الملام
ارتجاله ما تحررت اجل اذا لم يتبه قبل ان يحرك
فرواح بالكسر زين كشادة اهتماب رویه نادرة
قرح دراز قورعه قال الا صحي قلت لا عرا بي
ما القرح وارع قال الذي كانها تشنى عليه ار ساعه ونخلة
قرح ايفا قرقح -

مُحَمَّدُ الْعَوَّابُ الْجَمَاحُ وَعِبْرَقْجَهُ اَمِيُّ خَالِصٌ فَمَا حَدَّثَهُ قَحْجَهُ
مَصْدَرُهُ مَسْتَحْجَهُ بِالضَّمْمِ اَسْخَانٌ كَرْدَأَكْرَدْ دَبَرْهُ مَوْلَونَ
قَحْجَهُ - قَحْجَهُ - بِالْكَسْرِ تَنَاهِمٌ تَرَاسِيدَهُ وَبِكَلَانَ
تَانَهَاوَهُ وَبِتَرَقَارَهُ قَحْجَهُ بِالْكَسْرِ اَقْدَاحٌ اَفَادِجَهُ جَهَ
قَحْجَهُ بِالْكَسْرِ كَهْكَهْ هَرَاقْدَاحَهُ جَهَ - مَقْدَحُ بِالْكَسْرِ كَهْلَيْهُ مَقْدَحَهُ
اَهْنَ جَهَاقَ قَدْحَهُ قَهَاهَهُ سَنَگَ يَأْچَوبَ اَكْشَنَهُ
وَقَدْحَتَهُ اَمِيُّ غَرْفَتَهُ بَيْنَ بَكْلَيْرَهُ دَاشْتَهُ
شَوْرَهُ بِالْقَدْهَهُ بِالْفَسْمِ كَيْكَهُ كَهْلَيْزَهُ اَزْسَرَهُ جَهَزَهُ - يَقَالَ
اعْطَانِي قَدْهَهُ مِنْ مَرْقَتَهُ - قَحْجَهُ اَكْشَنَ زَدَانَ وَلَعْنَ
زَدَانَ دَلَسِبَهُ سَيِّدَهُ دَخُورَهُ دَانَ كَرمَ دَنَانَ چَوبَهُ اَ
وَآبَهُ تَبَاهَهُ شَدَهُ اَزْشَهُمَهُ بِرَوَنَ كَرَدَانَ وَفَرَوَهُ دَانَ
بَسَهُ شَهَمَهُ وَشَهَمَهُ وَبَهُ كَهْلَيْزَهُ بَرَگَهُ فَتَنَهُ خَورَهُ دَهُ وَبَانَهُ دَهُ
هَفَادَهُ كَرَمَ دَنَانَ وَجَوبَهُ خَوارَهُ خَادِمَ شَكَافَهُ دَهُ
جَوبَهُ وَكَبُودَهُ وَخَرَدَگَیِ دَنَانَ قَحْجَهُ اَنْجَهَهُ دَهَنَهُ
دَهَنَهُ مَانَهُهُ خَورَهُ دَهُ بَرَکَهُ قَدْهَهُ جَاهَهُ كَهْ بَدَستَهُ
آبَهُ اَزْوَهُ بِرَگَهُهُ شَوَهُهُ قَدْهَهُ يَارِكَهُ كَرَدَانَ سِبَهُ
هَرَاقْدَاحَهُ جَهَاقَهُ زَدَانَ وَبَهُ كَهْلَيْزَهُ بَرَگَهُ فَتَنَهُ -

لیکن کشادہ کر دیا تا بول کندس
فرسخ - بالکسر زمین پشاد فرانخ
فرخ نزدیکی ہموار -
فرخ دوسری بابیں ہر دوسرا - والفرخ
والفرخ لفڑا دوسری زمین ارتقیع نہ روا کشم
وجنح دبرہ لیکن کے کرد و گلدار سرعنی اجنبی
و دبیشی برآمدہ باشد -
فلخ درشت والحضرت المشجع الشاعر
فلطخ القص فرانخ و یعنی کرد و روده نان را
وراس طلخ و مفلطخ عنیش فلطخ ضعیت
فلقی - یافی الاتمار آش میدیا خورد ہر لیکھ کرد
پودر جل لیکھی لیکھک فی وجہ الناس و قلچ
ایے یستبر الیهم -
فلطخ است
اللیکح - واللیکوح - فراوانی سیح در فتوحی بلادنا
فاخر شتر مارہ سطہ پستان بیار شیر شیان من ضعی
است بیار بجنی سعد قجره مو ضعیت بیار طریق
فیخونہ نامہ نے افع عکب من الطیق ابر و
لیکن سرد کن از خود شدت گریا را -

ضلال ثقاف

وَقِبْحُ فَحْشٍ بِالْفَهْمِ رَسْتَى لِقِيَضِ حَسْنٍ قِبَا هَرْزَشَتْ
شَدْبَنْ (رَعْجُ الْفَهْمِ هَوَا) وَقِبْحُ نَفْعَتْ مَشَهَ وَكَرَادَةَ الْفَحْشَ
وَقِبْحَةَ الْمُدَارِسِيِّ نَحَاةَ عَنْ الْأَخْيَرِ هُمُونَ الْمَقْبُوسِينَ كَ
الْمُبَعْدِينَ وَقِبَالْ تَبْجَالَهُ بِالْفَهْمِ وَالْفَقْحِ وَاقِبْحَ
فَلَانَ اَهِي اَتِي لِقِبِيْحَ - اَسْتِقْبَاحَ حَنْدَ اَسْتِحَانَ
لِغَنْزَرْ شَرْدَنَ وَقِبْحُ عَلَيْهِ فَعْلَهَ -
قِبْحَ فَحْشَ بِالْفَهْمِ سَادَهَ وَبَيْهَ آمِنَعَ اَزْهَرَ حَنْزَرْ قِبَالْ
حَا فَحْمَ بَعْدَ اَقْلَكَ - حَمْفَنَ - حَمْفَنَ - حَمْفَنَ -

کر وح - کرو ھڑہ - دو بیان کوتاہ بالا کرتھ کر محتر
کر لکھت قدر سقط من السطع فنگر درج اسے تدرج -
کسح - کسح - خانہ رو فتن کسحہ بالکسر حاروب
و بیل بر فن رو ب کسح الیضا ر و فتن باوز میں ای
القشاح ہمہ مال بغارت بردن کساحڑ خاک و
بر فن رو فتن اکسح بر جائے ماندہ دونگٹ نبی الحدیث
الصودق تاریخ الحسنان و العروان -

کشح کشح زنگاه و طویل عنہ کشحہ اسی قطعہ عنہ
وطویت کشحی علی الامر اذا اضمر و ستر کشح با تحریر
در پہلو و منہ کشح الرجل محو لافھو کشوں نفت منہ
ونام مردی کشح بالكسر انہ سلوکا کشح دشمنی بہمان
دارندہ کشح بالعداوة و کاشحہ بھئے و کشح القوم
عن المار و المخوا اے تفرقوا عنہ -

کفع-کفع- روپاروسی شمشیر زدن و پوسه زدن
و فی الحدیث انی لا کفہم ادا مصاکم اے او بھا
با القبلہ و ذلان بکل فع الامور اذَا باشر بانفسہ و
الکفہم الدایر اذَا قربت باللہامن خاما کفع هستا۔

فلاح - کلیوح - روکر شش کردان کلایح بالضم كذلك
(معن بفتحها) ومنه قوله تعالى تلخع وجهم النازد هم
نیمه ما کار بخون - یقال ما فتح کلمة پر ادب الفهم وما
حوالیه - کلایح ایضاً قحط سال و سه کلایح ایش شدیداً
سکایعه سخنی کردان با هم و سلحچ البرق ایش تتابع -
کچ - الکلایح - لکام کشیده داشتن ستور راتا
سر راست دار و وزرد یک شدن در گیر گیرین
آور دان کوئی خورد نزد گ سر من -

**کچھ - کلچ - پہنائے گوہ تکوئے غلبہ کر دن
سلما و قہ آشکارا د شناہم داون وجنگ کر دن
یا ہم د کھا دھا سے تمار سا د تعاہد ا شر بینھا۔
کتنے الطعام خور د طعادر راتاکم سیر شد (مع بفتحہ)**

تقال فرشح - اذا وشب وثبات متقارب بـ
قبح فراصة وقوحة سخت گردید (معنی فتحها)
قبح الرجل بسیار شد لفوط او اقبح مثله قبح محبل
نافت رسن راقبح بالتحرک خشک که با نقصه لفوط
وانه لفلاح مقصوح و قاصح خشک گردانید آنرا
نوب فاسح طامه درشت -

فتشاچ کقطام کفار ثوب قاشچ بعنه داشت
الفشاچ اغرا ب خشک -
قفره مکرود داشت آزاد سعی فتحها قفع عن الطعام
از مانداز طعام قفع الشئ است فرمه کما یعنی الدوار
القفعه الزبدة تحلب علیها الشاة و عجاججه قفعه
بھی ان ترسے شعوبات مشهور نہما -
قلفعه - تمام خورد آنرا -

فاح ابحرح بقوح صارت فيه المدة تقوم مثله
فلاح البيت روفت خاذرا قوح مثله افاح
تمحر على الملح بعد السوال القاعدة اساتر عيني
امحن سرای قوح حـ و موضعیست نزدیک به بینیهـ

مختصر الكاف

کمیح - کمیح - لگعم بازکشیدن سوره آما باز استاد
از متن رفیعی علیهم السلام و مختصر آن دو وحدت باشد
کمیح عربی کمیح و عربی کمیح با فهم عربی کمیح و فهم ام کمیح
نام زننده کمیح گند و سر و ناقد و قرود -

کدح - کلچ - و رزیدن و نکارگردن کوشش
نمودن و روی خراشیدن بیطال - کلچ و کدح
اسی خدوشی قمیں اکی - آکی شرس اندھش فی الحدیث
فی وجہه کدح و هموکلچ بعیاله و مکتده حاسے کیب
لهم - کدره خراشیدن همارکلچ حرگز بد و هوالدی
کدره اتمکر سے عقده فتہ و تله جا بجلد اسی شخدش -

عواد تقلیح اسناد تعلیم یاک کر دن نبرو می ازد و دن
مانند آن و نه اشتبه بر خفت ا ر حل قوت البصر
بینه بیار و ارتعی کرد هم مرد را و کنه شتر یاک کرد هم علیم
خان سالانه سر خرد و سو المحن بجهود علی بیار و دلایل
قمح - فتح - لدم و دلست خشک خوردن اتفاق
نداک پسته گه ارسان روست و حرا آن فتح مانع

لایک و مان پست و جزان فحمان بالضم والمتضاد
در درس لیمی زنگ زرد و سپرمه که در شراب اندیشور
سرما و زدن شتراع باز آب خوردن بعیر قابع
اخت منتهی تمحیج - یقان شرب فتح و لایح اسی فتح
اوسه و ترک الشرب و قاموتا لبهر اذا و درد دلم
شرب و ترفع راسته امن و او میوون بهما او برویمی.
تفاهجه و بحر سفاح و نافیه سفاح محاصله ایضا و ایصح خواج

عمل الغرفة ملائكة - اقلاع سرير داشتن حشم فروخوا به
پيقال ثم الغل اذا ترك راسه مرفوعا من صيقه
و شهر اقلاع اشد ما يكون من البرد تحييا بذلك
لان الابل اذا وردت آذان بردا الماء فتحت
فتح - فتح خم دادن جيزه راجون جوگان و
فاتن آدم فراحت بالفتح والتشريع عز اذكى

فتحت الباب كليدا رايت كردهم برد.
فتح قصع - زر دايب دريم و منه فلاح المجرى تفريح و
تفريح و تفريح بمعنى - فاخت الدار ساحتها
قادمه - شاتمه تفريح له شير سهی و شير هفت
قرفع - بالضم وفتحه نوع از خادر با و بیون گلان
قرد و غشای قرد و قرار کرد به چیزی که از و طلب
کرد و شد و متفاکشت القرد و القرد و القرد و القرد
که خشکنای المقرن الذي يجيء بعد العاشر من خليل عليه
اقرئیج سهی سهی على يعني انتقام حبایت کرد
برس و المقرنیج آماده برای سهی بدی -

فاجرا کھجور کھجور
قلعہ خوشی کلخوشی
شیخ شیخ شیخ شیخ

فتح-کلیج
فتح-کلیج
فتح-کلیج
فتح-کلیج
فتح-کلیج
فتح-کلیج

حي تفاح الذين لا يدشون الملوكا ولم يصيغوا في الجنة
سبار- تفاح بالكريتران واحد على القوچ - وهي احلى
شنل قلوص وغلاص قال يوم رواذ افتحت فسي تفوح

شہرین اُن شلا فیہ نہم ہے بیون بعد ذلک۔ وقولہم
تفاھان اسودان کما قالوا قطیعان لانہم بقولون
تفاھ واحد کما بقولون قطیع واحد۔ لفظہ بالکسر ہے لفوج
لفوج مشاہ فڑیہ وقرب۔ التفاھ آبستن گردانیدن
یقال لفوج المخل انا ناذروا لیح السحابہ وبریاح لوا لیح
ولایقال ملائح وہی من آنونا درو قیل لاصل فیہ
لیح ملقوہ مولکہم الاتبع الادبی فی نفسہ لیح کان الیلاح۔

لتحت بمحير فما في انشات السباب وغها خبر وصل
ولك اليه تلقيع لشون وادن خربار ايصال منزك
الخل والقمع ولتحت المثل ولتحت مخففته في واصدة و
لتحت الناقلة اذا اردت انها لا تقع ولا تكون سلاطحة

جمع مفع و هو الفعل - ملا في المفاسد من السبعين واحدا
للمفع بالفتح - ولا في المفاسد التي في بطنها من الاعنة
من لفحت كالمحوم من حمر والمخنون من جن المقوفة
المح - المح بالكسرتين و ديدن المح و المح اذا البصر و نظر

غیف والاسم المجهود خشیدن ستاره و پر قیال
ایمه محمد برق و قیال ایضا فیلمجه من ایمه ثم
یقال غیه ملایم من ایمه ای مشابه مجموعاً علی غیر غلط
رسومن النوا در و یقال رشک لمحات باصره اما ر او رشک

لوجه - لوح - كتف و هر جهه پهن باشد از استخوان
و چوب و گستره - و دیدن اربعون ارض (۲) و گونه
ردانیدن سفر و در رایقال لاده السفر و قشنه شدن
واح بالفتوح مثله است تمام قشنه شد و در خشدا بر ق

لایح سیکت لایح سیل اذابد کو لایح اے تلاٹ
لایح بھقی اسی فرمب بـ و لایح منہ اسی شفقت

پاکسروں کی تحریک درشت و سطہ کیوں آئیں؟ وہ اکیع
فیہ السیف و ما کافی کما حاک و ما حاک یعنی کششیر
دران اثر نکر دو اکا حم ملاک کرد او را دران

فضل الراجم

لتح - لتح - بالتحریک دوستگه (اعویش اون ۲)

فتوحات وہے لمحیٰ۔
لمحٰ لمحٰ۔ بالضم هگ پتی چاہ و واوی۔
محٰ امحٰ۔ سیمین تعالیٰ امحٰ علیہ السلام
ولمحٰ استحبابی دام سڑھ و تقام۔ ملحٰ بالكسر

اجار على الاصل مثل فسبب البليد بانهيار التضييف
ومنه قوله لهم سوا ابن عمى الحاوى لاصق الذئب وفسبب
على انجاز لأن ما فيه معرفة وقول في النكورة
من عمر بمح بالكسر لانه نعمت للعم وكان ذلك العزف والاشارة

وأجمع هنان مركين خادكان من العشيرة فلست
بن عمر الكلالة وابن عم كلالة ومكان لاح اصنيق
للحج - لطح - بعثت دست برشت كشي دن زرم
رم وسته لقال لطحة - لطح به الارض اي ضرب الارض

لفخ - لفخ سوختن گراما و آتش و سرمه خال پلاستیکی
کان من ای رج لفخ هم خرد و ما کان لفخ قهور دو پیشتر
ردن یقان لفخه با سیف لفخه آمی ضربه بضرت
ضفته افاحه بالضم والتشدید نوعی از بوئید نی

وون بانگان که زکر دشود
حق - لقح - لفاح - پا نخواهیک آستین شدن از
آنده هم لقح باغت می شود آنچه پنهان باشد

کخت ایں تھے فلانا پا شہر باور و نفاک دریا کشید پار جو
اور ایک دینی الارض ملخ بخور و چیز کیہ بزدیگیں بوده
کخت خراش از شنگ بیڑہ کم از خراس کوچ- و کخت
ایسے چڑے سکلدر سعد و اثر کر دو ران -

اللهم من الناس سُرورٌ فلسلل از مردم کما شجوا
با سیوف روایارویی شکر باز و شیخ عن است ظاهر
گردشین خود را لمع بفتح ماکم کمچ مثلاً کشت الربيع
علیه التراب نیزه پاشید با دینهاک را کشید ای مال
ماشان طرح نیزه نبار ای جلد مال برداشچ که خواست
کشی ای شی فراهم کردیا پر آنده گردانید من لا ضد داد

و تکمیل با حفظ انتساب به -
کلد راح - بالکسر موشیعت -
کذحه الیعج اندافت با دستگریزه و خاک را
برد (معجم بفتحها) -

المرجح - بالكسر خاتمة الراہب الراجح - کارج
وکارحة حلق مردم کا کھل جس واسع بخیز جای یعنی
النصاری فی اعیادهم -
کر سمجھے اداخت اور اکر سمجھے شبدگان فی دویدن

لهم اذ دوپدن کرد حمد
که توجه بر زمین مذاخت و راکت تحقیق فی مشیته هر مرآ سعی
المکرخ المشوه یعنی شکل
که حکمه بر روزان و منعه کر توجه

کلاته نوچ از رفقار ملخ است
کلده هم - مردان معنی ملخ و کلچ سخت گشیده
ملخ - بالکس خاک -
ملخ چغفرگول -

الكتف - الكتف -
الكتف - بالكسر الاصل كفتح مثله -
فتح - بالتحريك فتشونت سطري ماندان كفتح

شکو فرنیات و کوتاه شدن اسامیه صحت پاکیزت
مضحی مرضیه عیب دن یقایل مرضیه غلطان فرم و مرضیه آشناه
ملح - ملح - بالکسر نمک و شیر خوارگی ملح بالفتح
شیر خوارانیدن یقایل نکھان غلطان اسی ارضغناه و
نمک کردن دیگر را باندازه و شوره خوارانیدن
ستور را (معنی بضمها) املح تخلیع شور کردن طعام
را و المحت الاہل اسے وردت - ملوخ بلوحة
بالضم شور شدن (معنی فتحها) ملح نفت منه
ما روی ملح نفت منه ولا یقایل ملح الافی نعمت ردیة
ملحیه بالکسر نمک دان نیت ملح و ملح شور کیا ه ملوحة
ملحه نمکین شدن (معنی بضمها) ملح نفت منه
ملح بالضم کلاک و اجمع ملاح و املح - قلیب
بلح چاه شور و کذا سکه بلح و ملوخ ولا یقایل
ملح - و ملحت ابجدر و راسی سجنث تیلیلار - و ملح اشتر
اذا آئی شی ملح یقولون ما ملح فرید او لم یصغرو من
الفعل غیره و غير قولهم احیسه قال انت اوعی دیاما
امیلیخ غور لاناعطون عنانا کنه هنریه و همسفر گ
کردن ملح بالتحريك اما من ما شنه اسی سود وان ابجدر و فان
ایند فروا ابجدر - ملحه بالضم سحر خوش و نمکین ملح
بالضم والتحريك درج و سبزه زنگی الملح مصد و منه
کبش البح قیفار کپودر زنگ لمحان بالفتح بعضه از
ما همکار ممتاز بیاض شجره والزرقة اذا اشتدت -
حتی تضریب الی الی بیاض قیل هر وا ملح العین و منه
کنیته ملحه - ملاحی بالضم نوع ازانگور سید و بشدید
اللام ایضا و ملحار میان ثبت و نام شکری ملاح
کشی یان ملاحه شورستان و نکستان ملاح
بالضم والتشرید شور کیا ه بلح بالتصیر حی از خوا
ملح منکوب بوسے املح مو صنفه -
منبع مشیح - دادن (معنی ف اض و دک) منجه

مشکل تشدیت اے انت -

مذبح - مذبح - بالتحریک بھم سودن ہر دو ران در
ز فتن (معنی اف) امذبح نفت منه -

مرح - مرح - بالتحریک نیک شاد شملن (معنی
ک اف) فتو مرح بالکسر و مرح بالکسر والتشدید
مشکلہ و امرہ غیرہ - مرح بالکسر شادی و مرحتہ
مرحاناً فسدت و باجت - فرس محراج بالکسر
و مروح بالفتح اے شیط - و امرہ الکلاہ قوس
مرح و عقار مرح اسی کان لحا مرحا - عین
مرح غیرہ الدفع - و مرحتہ القرۃ اسی سرتہ
و ہوان ملہا ماں لتسدیعون انحرف - و تعالیٰ لار
اذا اصحاب مرحی و اذا اخطاط بمحی

مرح - مرح - لاغ کردن (معنی بفتحہما) والا سم المراح
بابضم و بالکسر المصدر یقال منه ما زحہ و ہلک تھما زحہ
مسح - مسح - مالیدان و مسح کردن (معنی بفتحہما)
یقال مسح براسہ و جماع کردن و مسح المرأة اسی
چامعہا - و مسح بالسیف اسی قطعہ و مسح بالارض
پساحہ بالکسر زمین پمیوون الماسح البعیر الذے
اصاب مرفة طرف کر کرہ و لم یمہ فاذ او ما قبیل
لر خاتر سخا زمین ہموار سنگ زیہ ناک و کرن لاغز
سرین مکان اسح کذک یقال مرحتہ خوش
من الارض مین مسحاء مین یقال علیہہ من
و سحتہ الابل یو جہا اسی سارت مسح کیک بیو
مساحیج و کمان مسح پارہ از زر و نقرہ سوہنام
علیے علیہ السلام و نام دجال کذاب و خود الملاح
الماسح مسح بالکسر بلاس مساح مسح حکیمہ
او بھم باید و یقال منه مسح الرجل حاتم مساح
مسح مصوح - رفقن و مقطع شدن و کشہ
شدن جامہ و پیر کشدن شیر و زنگ کر دانہن

وَحَادِر وَالْأَحْبَابِ فَهُمْ لَمَعْ بِهِ - وَالْأَصْدِرْ أَهْلَكَهُ - مَلَوْح
بِالْكَسْرِ سَعْوَدْ دَشْنَة شَوْنَدْهَا بَلْ لَوْحِي أَهْلَكَهُ تَلْجَعْ
سَوْغَتْنَ آفَاتَبْ رَنْكَ روْحِي رَاوِرْ نَكَهُ دَانْ
جَامِه رَاوِرْ كَرمَ كَرْ دَانْدَانْ بَاقِشَ الْوَاحِ السَّلَاحِ
مَا يَلْوَحُ كَالْسَّيْفِ وَالْأَسْنَانِ - لَوْحَ بَالْفَصْرِ مَوْهَى
مِيَانْ زَمِينَ وَآسْمَانَ يَقَالُ لَا فَعْلَ ذَاكَ دَلوْ
تَرْزَوْتَ فِي الْلَّوْحِ أَهْيَ وَلَوْنَزَوْتَ فِي اِشْكَانَ شَيْ
لَبَاحِ بَالْكَسْرِ سَيْدَ كَوْدَشْيَيْ سَيْدَيْ لَبَاحِ
الْلَّهِيْ - بَالْقَوْكَبِ مَرْدَاهْيَ وَرَجْلَ لَهْ دَكْلَ فِي الْمَدْهَدْ
وَبَرْ سَكَالْ خَوْرَ دَجَحْ كَمْنَعَ وَالْجَعْ وَلَجَعْ بَجْنَهَ لَبَاحِ
لَغَرَابِ مَوْضَعِيْتِ

لَدَرْ حَمْ - زَرْ دَأْوَرَ بَدْسَتْ وَآلَوْدَأَوْرَ (معنْجَنَهَا)
لَلَّاجْ - سَيْلَانِي دَهْنَ اَزْحَورَ دَنْ اَنَارِيَا آكَوْ -
لَلَّمَشَتْ دَأَوْرَيَا زَدَأَوْرَ اَمَنَدَمَشَتْ دَنْ (معنْجَنَهَا)

فصل المسمى

مَتَّعْ - مَتَّحْ - آبَ كَشِيدَنْ اِزْجَاهَ وَجَرْ آنَ رَعْ
وَنْ اَمْنَ (۲۲) مَاتَحْ مَتَّعْ لَفَتْ مَسَهْ بَئْرَ مَتَّوْحَ جَاهَ
لَهْ اَزْوَسِي بَدَسَتْ آبَ تَوَانْ كَشِيدَيِي دَلَوْرَ يَقَالْ
سَرْبَا عَقَبَيْهِ مَتَّوْحَا اَسَبَعِيْهَ - وَمَتَّعْ التَّهَارَ لَفَتْ
تَنْ مَتَّعَ اَسَبَعِيْهَ اَرْتَفَعْ - لَيلَ مَتَّعَ اَهِي طَوِيلَ مَتَّعَ
هَمَا اَسَبَعِيْهَ وَمَتَّعَ بَسْلَهَا اَسَبَعِيْهَ رَجَلِي بَهْ -

مَحْ - مَحْ - جَامِه رَهْ كَهْنَعْ مَحْ اَثْوَبْ وَمَحْ اَهِي بَهْ
مَحْ بَالْفَصْرِ زَرْ دَهْ بَهْيَهَ مَحْ كَانَكَهْ بَخْنَهَ دَلَ خَوْشْ
لَكَنَدَ كَسَيْهَ كَرَاوِهِو الْكَذَابِ

مَدَحْ - مَدَحْ سَسْتَوْدَانْ (معنْجَنَهَا) تَمَحْ كَذَلَكْ
مَدَحْهَهَ بَالْكَسْرِ اَدَدَهَهَ بَالْفَصْرِ تَاِيشَ مَدَحْهَهَ وَامْتَدَهَهَ
بَهْلَفَهَهَ - تَمَحْ تَكَلَّهَتْ كَرَوْنَ دَرْسَتَاِيشَ خَوْدَوَامَدَحْ
بَلْفَهَهَ لَغَرْفَهَهَ اِنْجَ اَهِي اَتَسْعَ - وَتَمَدَحْتَ خَوَاطِرَهَهَ

فضال

مشخ - متّح - آب کشیدن انچاہ و جزاں (اع
ون امن ۲۲) مانع متّوح نفت مسند - بُر متّوح چاہ
الله از وسی پرست آب توان کشیدنی دلو و یقان
مسنداً عَقْبَةً متوحاً اے بعیدہ - متّح التهار لفتش
کلی متّح اے ارتقیع - لیل متّاح امی طویل متّح
ہما اے جبق و متّح بسلما اے رحمی پر -

ممح - ممح - جامیہ کہنے ممح انتوپ و ممح امی ہے
ممح بالضم زردہ بیضہ ممح امکہ بسخن دل خوش
لند کسے کرو ہوا الکذاب

مَنْجَلْبَعْ
مَنْجَلْبَعْ
الْبَعْ
لَدْرَه
تَلْنَخْتَرْجَ
سَجْ
شَعْ
مَعْ
مَنْجَلْبَعْ
مَنْجَلْبَعْ

من الشراب اے شریت سیا قلیلہ۔
ووح وجاج تکث لغات پروہ و پوشش
اجلاح پا المزہ علی خلث لغات مشلمہ۔ وجلاح ایغا
آب اندر کھٹک حوض را پوشاند و لفہمہ ادنی
وجلاح لاول شئی سیری۔ واجحہ البوں غمیق علیہ
و توب موح سخت تختہ با فتہ و جح مشلمہ با پیچ جوح
اسی مردو دالیہ۔ واجحت النار اسی او فتح
و بدت و اوح لذا الطريق۔ ولیمال حفرتے اونج
اے ملغ العصافا۔

ووجه ووجهه آواز گلو گرفته و بیطال وجه
الرجل اذا لفخنی بدہ من شدة البرد - رجل
ووجه اے خفیف وجه مثلہ -

وووح - او وحشت الابل سخنت حسنت عالما
دوا ووح الرجل اذعن وحضور دا ووح الملک بش

ادا الوضف و مکرہ
دفج و فرج - بالتحریک سگین بول گو سپند
بز قلب طران و چھپن شکستن آن فرضی کی دفع
نی - تعالیہ وزیر شاہ تو زع و ز حاد پیش ایضا
وشح و شلاح - بالفهم والکسر حسیل باکر شلم
وشح واوشح - تو شح خایل دراکشن و تو شحت
ہی اے لمبستہ - تو شح الرجال شبوہ و بسیغہ و شخار
ماڑہ زرگ نڈاہ و سندھ و اشیخ قفل از سکر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وصح - وصوح - الفلاح پیدا شدن بفعیح بد
کردن و فرزمان پیمایشدن مردرا و منوضع از جمله
ویقال من این دخوت آن طاقت میل هن ما در حکم
واستوضحه الامر او الكلام اذا ساله ان يوضحك في سنته
الشی اذا وضعت يدک على عینک تنظر شیء الـ زله و نہ
تیمال سقیح غیر ریا فلا ان - و قویح ای استبان متوجه المـ
یمہری الطرق ولایدخل الحمر و صح الطرق کشادی

يقال لأم خارج عن الخطأ خطأ نكح متى قالوا
اسرع من نكاح امر خارج

فوج - نساج - اے تقابل یقان ابجلان
تینا دحان امی تقابلان و منہ سہیت المولج
لان بعضیں تقابل بعضاً - وكل یرح استطالات
اثر افہمت علیہ ربح طولا فھی نسجتہ فان اعترضتہ
فھی نسجتہ - فوج نساج نوچہ کردن دریافت مربع فن
خ (۲) نساجہ اسم فیہ - فوج نام پھرے وہ نسج المزرا
غم - و یقان ہو فوج وہن نوج والنوج و نوج نوچ
وناسحات - وکنا فی مناصحہ فلان - و تنوج امی
تھرک وہومتدل -

للسُّجُونِ وَالنَّسْلَاجِ - كُفَرَابٌ مَا تَحَبُّ بَعْدَ التَّرْمِنِ
شَرَهٌ وَقَنَاتٌ أَقْمَاهُهُ وَسُخُونٌ حَمَيْقَى اسْقَلُ الْوَهَادِ
سُجَّعُ التَّرَابُ ازْرَاهُ (سُجَّعُ لِفَتَحِهِ) وَسُجَّعُ طَمَعٍ (سُجَّعُ
اَفْتَهِ) وَالنَّسْلَاجُ سَكُوكَهُ الْكَهْخَاكِ پِرَانِيدَنِ
شَدَّدَ نَسْلَاجٌ بِالْفَتْحِ وَالْكَسْرِ وَأَوْ بِالْيَامَةِ وَلِهِ يَوْمٌ مَعْدُودٌ
سُجَّعٌ كَمَصْغُرٍ سُجَّعٌ وَإِذَا أَخْرَبَهَا -

فتح السبيل برغزش خوش بیعه قریب
که رسید و بالضاد مشلمه.

سخنگویان اینجا نمی‌توانند از این سخنگویان
که در آنها می‌توانند اینجا نمی‌توانند از این سخنگویان
که در آنها می‌توانند اینجا نمی‌توانند از این سخنگویان
که در آنها می‌توانند اینجا نمی‌توانند از این سخنگویان

حضر الراو

تح-شمی و تج- بالسکون فاکسرای خلیل تافر
احمد مهددر منه (عج لفسم) و شمی و تج و علام اباعور
نه نز- خود جل و تج بالکسریس - و اون تج
مان عظیت اے اقليطا - و مونکل زنک - و تو تج

الاسمية على ما ورد في الفرسنة والاكيلية والمعنية لانه
ليس مع على الطرحتها فهى منطوية وانما هو الشئ فى نفسه مما

شیطح دهای نیز من مایوکل - شیطح ناطح هر رحیم پیش آید
السرغ و وحش دهیو خلاف تقدیم و قول حمله ناطحه ولا
خابطیر او منها الگبیش والبیه من شیطح القضا اس

که پریشانی او دو دائره باشد و یکیه ذلک فان
کانت دائرة واحدة فهى دائرة اللهاة وليس
نکره - ويقال للشطئين ناطخ ناطح و هما قرنائهم - و
اصابه ناطح اسی امر شد بذفو اطمئن الدبر شد المده ناطح

نمایم میخ سرمه زدن بگل کوش نظرخ نظرت منه
نظرخ - نظرخ - دیدن بوسه خوش و پیانی دن

ما قه و به سپر زدن وزیران پاد و دادن لفظ
 بشی اعطاه و سبیخ خون از رگ (معن بفتحها) او
 يقال له لفظ طيبة و لفظان لفظات من المعروف
 قال الهممی ما كان من الرياح لفظ فهو برد ما كان
 فوج - لفظ مزد العذاب ای احاطة منه

تفوح بالفتحة ناول کہ بے دو شیدان شیلور وان
شود موس تفوح کمان دو را مدار زدہ تیر را ادا فتحت
و لان خاصمت عنة و افحوم مرشد کا فخر سحر -

تفصیله بالکسر و فتح الفاء و تکذیبه برده و پژوهاله که نوز علفت
نوزده یا شد عن ای زید و کند که تفصیله بالکسر اما فتح حج
فتح - تفعیح - پاکیزه کردن درخت از شاخ ریشه و
دراز کلام ریگ و منغز بروان کردن از استخوان

اعنت الغلظ واصفحة بعثة ونفع شجر النافذ امی علی
الکح - مسکاج - جامعت کردن وعقد زناشوی
حال بختیاد بختی ای تزوجت فرمی نایخ امی
ات زوج - و نکحا و استنکھا بچه - و انکھا اسے
و چھار جل نکھر مثال بجزہ کثیر المکاح - نکح بالضم
الكسر لخان فرمی نکته کاشت العرب تترفج بهادرا

وَحْدَةٌ

مکتبہ
فتح
دوخ

٦٧

三

四

۲۷

له ليست بكرش الفن تمام بالفانوسية بل هي لعب من المتعة التي تخدم من كرش الحدائق فاما صناعتها فمثلاً يزيد عمرها عن ٢٠ سنة وغيرة .

لزيه وليل لزيه ترجمها على الاستدرا وتصبها بالقافية	وست ديس وصلب شدن وبرئ شدن
ضل تقول وسحا وبلازيم كاينك هلت الزلة حرجا	فهوم قه وفلاح اي قليل اصحاب او امرأة وفلاح الوجه
زو بلاوي قال ايشا ويك وونز زيد دويك دين	وحافر وفلاح اى علب وفتح بفتحتين ح -
زيم على الاشارة فصبا باضمار فعل واتلهم فتحا	وافتح اسحاف واسنونه وفتح كلها سع - توقيع اسحاف
وبعد الشود وما شبه ذلك فهو من صوب ابد الامر لفتح	تسلية يا شخوا المذايب رجال موقع قتل موقع وهو
اصافته بغيرة لام فلا يصح اذ لفت فضم و بعد هم فلان الكفر	الذى اصافى ابلايان انصار مجربا -
وطبع	چكل ستور ومرغ جنیده باشد طواطع القوم
وكم اولت	اى مداد لوا الشرفه باينهم
فتح وفتح	فتح وفتحه سغاره وفتح ولاح ح -
يوج	فتح وفتحه سونه وانقه -

لزيه وليل لزيه ترجمها على الاستدرا وتصبها بالقافية	وست ديس وصلب شدن وبرئ شدن
ضل تقول وسحا وبلازيم كاينك هلت الزلة حرجا	فهوم قه وفلاح اي قليل اصحاب او امرأة وفلاح الوجه
زو بلاوي قال ايشا ويك وونز زيد دويك دين	وحافر وفلاح اى علب وفتح بفتحتين ح -
زيم على الاشارة فصبا باضمار فعل واتلهم فتحا	وافتح اسحاف واسنونه وفتح كلها سع - توقيع اسحاف
وبعد الشود وما شبه ذلك فهو من صوب ابد الامر لفتح	تسلية يا شخوا المذايب رجال موقع قتل موقع وهو
اصافته بغيرة لام فلا يصح اذ لفت فضم و بعد هم فلان الكفر	الذى اصافى ابلايان انصار مجربا -
وطبع	چكل ستور ومرغ جنیده باشد طواطع القوم
وكم اولت	اى مداد لوا الشرفه باينهم
فتح وفتح	فتح وفتحه سغاره وفتح ولاح ح -
يوج	فتح وفتحه سونه وانقه -

لزيه وليل لزيه ترجمها على الاستدرا وتصبها بالقافية	وست ديس وصلب شدن وبرئ شدن
ضل تقول وسحا وبلازيم كاينك هلت الزلة حرجا	فهوم قه وفلاح اي قليل اصحاب او امرأة وفلاح الوجه
زو بلاوي قال ايشا ويك وونز زيد دويك دين	وحافر وفلاح اى علب وفتح بفتحتين ح -
زيم على الاشارة فصبا باضمار فعل واتلهم فتحا	وافتح اسحاف واسنونه وفتح كلها سع - توقيع اسحاف
وبعد الشود وما شبه ذلك فهو من صوب ابد الامر لفتح	تسلية يا شخوا المذايب رجال موقع قتل موقع وهو
اصافته بغيرة لام فلا يصح اذ لفت فضم و بعد هم فلان الكفر	الذى اصافى ابلايان انصار مجربا -
وطبع	چكل ستور ومرغ جنیده باشد طواطع القوم
وكم اولت	اى مداد لوا الشرفه باينهم
فتح وفتح	فتح وفتحه سغاره وفتح ولاح ح -
يوج	فتح وفتحه سونه وانقه -

باب الخامس

التابع
التابع - ترجم

فن ما تقدره خل الترجم
ترجم - ترجم بغير دون اندى سينه جبل انج وامرأة ترجم
وكذلك لغير اذ اطانت قطاته وصبيه تياز فض الماء
اقررت عجز ترجمة ترجمة فلان عن الامر اي تفاس

التابع القصد -

فتح - بينته على الکسر تعال عند ترجمة البعير -

فصل الالف

التابع
التابع - ترجم

فتح - بفتح بالكسر وتشديد الطائر خبره بطريقه كي بفتح الجبل
ای كثرة بطيخ بفتحه بفتحه بالفتح خاز رار وفتح الطائر المقصود
بلخ - ترجم - بالتحريك بزرگ غشی کردن ترجم وفتح
است بکبر فوزان ترجم -

فتح - تاریخ - تاریخ - وقت پیدا کردن و پنهان

تعريف الوقت يقال ارخت الكتاب و ورخته
فتح - ارخت بالکسر كا و وشتن -

التابع
التابع - ترجم

يوج - ياخ احر و اندار و الغصب و احتمي اي
شکن دفتر و داد احتمي بلخ اى اعياء و حم

فتح - تاریخ - تاریخ کردن کشی کردن فورتہ و يقال شکون عالم

من اطعم قاعی ابرد و اخیو اذکار و مظلوم و ترجم
اذ ابرد و مظلوم شفقتة فه فوج مل نجاح المدری -

التابع
التابع - ترجم

بنج - بنج کردن کشی کردن (اعک ات) ا
وقبیخ اسی تکبر و عدا و شرف با فتح عالی جمال
الصال و تریخ تکبر و تکبر و امرأة بینج زدن آور

برنج - برنج - هی خرت لکنفت توصل من سطحی اللان

برنج - برنج - بازداشت میان و چیز و تعالی
ما بين الدنیا والاخرة من و قوت الموتی ای ای

التابع
التابع - ترجم

پرگوشت و بینج نام زنی -
بینج بینج و بینج و بینج و بینج و بینج و بینج و بینج
ای قولی ولا يفعل -

التابع - استراخ - اختلاط يقال شکون علیهم ارمیم
اسے اختلط و بیغال و فجو اسے استراخ -

ارخ - تاریخ - تویخ - وقت پیدا کردن و پنهان

تعريف الوقت يقال ارخت الكتاب و ورخته
فتح - اضیاخ - اضیاخ موصفات مذکور و یو منش

ای فتح - یافوخ - زرمه سرکود که ہو نیفعول ای فتح

فتح - واغنه ای ضربت یا خود و یافوخ اللیل مغلظه

ای چخش - آردک بر و غن یا بزرت آیخه آشایش شود

واخ - گلته تکرو و تارو ای چ پیدی و چکر لفظی والاخ

واخ بالکسر صوت ایخه ایخل و بمعنی ای او ای و قو

یفتح فیها ایخا بالضم و فیه ہ بصره که دران نہرا

و دیره هاست -

الاخ - لغة في الارج

وطاوعة۔ و درجخ الہل اذا اھل اھل اما شہ و بسط خبره
و مخ و مخ نام کو ہے۔
دوجخ۔ درجخ الہل اسی قہرہ دادستوی علیہما و
لذال رفع الہل اسی قہرہ دادستوی علیہما و
رجخ۔ جملخ۔ پرکردن سیل دادی را (معنی بقیہ)
سیل جملخ و جملخ بالخار و احوار ہوا بحراں۔ یعنی
سیل کہ ہمیز بربر جملخ بالکسر و اوی فرخ بر
ولخ۔ بالتحریک فوبی و رجخ فربہ شد (معنی کہ
فتح) و جملخ السیل الودی اسی اقتضاع اجرافہ
بچھخت البریا نہارت۔ جو طان ہوا بحربت
بلغہ اہل البصرہ جائے خواہش کردن۔
ابنجخ۔ اجاتک الکتاب فی القاریعینے جوان
دادن نزدیک اور قاراجباخ مکانہ است کہ
در جان درختہ اے خیاست فی قول طرفہ اسجاہ
جمخ۔ کبر و فخر جان مخ لنت منجخ ج و جانہ فاڑہ
جعیخ۔ سطہر و دراز و بلند و سپہشہسے گندہ
جیجھ کے۔

رجخ و جنخ اسیل اسیل الودی اسی اقتضاع اجرافہ
بچھخت البریا نہارت۔ جو طان ہوا بحربت
بلجخ اہل البصرہ جائے خواہش کردن۔
ابنجخ۔ اجاتک الکتاب فی القاریعینے جوان
دادن نزدیک اور قاراجباخ مکانہ است کہ
در جان درختہ اے خیاست فی قول طرفہ اسجاہ
جمخ۔ کبر و فخر جان مخ لنت منجخ ج و جانہ فاڑہ
جعیخ۔ سطہر و دراز و بلند و سپہشہسے گندہ
جیجھ کے۔

برخ۔ بالیدگی و افرینی و ارزانی فرقہ و فرد کشمکشی
کردن و پشت و ضرب شیر کہ بھٹے کو خست را
قطع کند ربع شکستہ پشت تریخ فروتنی کردن۔
بنجخ۔ تکبر کردن۔

فصل التاء

تجخ۔ تجخ تریش تجوظہ مصدر مدن۔ و تجخ
صالحہ۔ تجویہ حکایتی صوت۔

ترخ۔ نشتر زدن حمام نرمی و آن نشانے
خرد روپت یقال ترخ احجام شد طاسے
لہبہ العف فی الشیراط (معنی بقیہ)

تجخ بالمكان تنوخا اقامہ تجخ مشله و منه تنوخ
قبیله لانهم اجمعوا اقا موانی مواضعہ و ہم الجھر
نذرہ فی ان و رجخ تجخ ناگوار طعام شد (معنی
کہ اف) و آنہ الدسم ناگوار کردا و ارجح تاشخ
فی احرب ثابتہ یعنی ثابت داشت اور در جنگ
ما خت الاصیر فی الشان الوارم او ال Rox خافت
یعنی فرو رفت انلشت در جنگ آمسیدہ یا جنگ زم
تاخہ بالمتینہ و تجخ بالمتینہ فربہ بالعصا و المیخنه
و المیخنه والمتینہ اسماء الجہریۃ الخل او العرجون۔

فصل الناء

ثوچ۔ ثوچ فروشن قدم در جل و جزان
(معنی اف اک ۲ وض ۲)۔

تلخ البقر سرگین کر دگاؤ در بھار (معنی بقیہ) شمع
اللودہ گردید (معنی اف ۲) و تلخہ تلیخا الطحہ۔

فصل الحکم

تجخ تجخ شبولہ اسے رماد و تجخ الریس صعبتہ

فصل لذال

ذیخ۔ ذیخ۔ لکفار زرم بیمار موی ذیخہ مسوٹہ
ذیخ اذیخ ذیخہ لفخ الیارج۔
ذوفخ۔ لکوک غدیو طیعنی کسی کہ گوزکر وقت
جلع یا ازال کندیش ازاد خال قلمدہ والتصایخ
المنقب عن کل شخصی والذخدا خان مردویا یا فحشی
ذاریخ دیسی ازمضافات طلب۔

فصل الدال

دنجخ۔ تدنجخ پشت نہم دادن و سرین برآوردن
و بالحاکل لذال عن ابی عمر و ابن الاعری۔
دنجخ۔ دخداختہ۔ اندہ شدن و دخداخت
اسے ذلکناہم رجخ بالضم لغتہ دخان۔
درجخ۔ درجخت اسماۃ لذکر یا اسی حضعت ل

برخ
تجخ۔ تجخ
بنجخ۔ جملخ
تجخ

ترخ
ابنجخ

تجخ۔ دنجخ
جمخ
تجخ
تمخت البحج

تاخہ
تجخ
دنجخ
تجخ

نمایخ البقرہ دنجخ
ذوفخ
دنجخ
تجخ

وَمِنْهُ شَخْصٌ مُنْحَقٌ مُرْضِعٌ فَلَقْتُ -
وَشَخْصٌ نَاكَارَةٌ سُتْ وَدُوْخَلَةٌ التَّمَيْعِيْنِ زَبَيلٌ خَوْمَا
وَشَخْصٌ بَشَّارَةٌ حَسَرَكَيْهِ ازْبَرَكَ خَرْمَاسَاحَةٌ شَوْدَ -
الْوَصْحَ مُحَرَّكَةٌ الْوَسْخَ يَعْنِيْهُ جَرَكَ -
تَوَاطَحَ الْقَوْمَ الشَّفَّيْ تَدَالُوْهُ مِنْبَرَمَ -
وَلَحْيَ - جَامِهُ ازْكَتَانَ ارْضَ دَسْخَهُ وَلَيْهُ دَمَوْلَهُ
زَمِينَ كَيَاهَ نَاكَ دَلَيْهِمْ شَيْرَ سَطِيرَوْهُ كَلَيْهِمْ سَوْنَخَنَ الْأَرْضَ
زَمِينَ تَرَشَدَ -
وَمَحْنَهُ - مَلَامَتَ دَلَ سَوْزَ وَسَرَزَشَ -
وَلَحْيَ - دَوْسَحَ وَدَيْسَ وَدَيْهَ وَدَيْلَ وَدَيْهَ اَخَوَاتَ
وَتَالَمَنَ سَلَاجَ -

فضل الماء

بابنخ سیمینخه - بالفع دختر آگنده گوشت
غلام رنخ بفتحین و تشدید آنالث -
مع - بالكسر حکایت صورت المتنم یعنی حکایت
او از پنی افسان -
بابنخ - بالكسر قایل عند امامه البیر و فتح المریم
تبینی اکثر دو کهای یعنی هر سیر را بسیار روشن دارد
منخ التیس بر این خصت تکه را برگشته والیخ شتر که هر گاه
لخته شود بر اسے او نخواهد رکند -

فصل اليماء من تقييم الصرح

تیلخ - بالفتح موضعه یا قبیله است و منها احمد بن
محمد بن یزید التیانی المحدث -
یفخر - اصحاب یافوهه مینویخ لغت منه ذکری (افیخ)
آنچه الناقه خواهد شد را بایمی جهانیدن
زبر و سے فقال لما نفع انفع -
یویخ - ذکر و المیث ولهم بفسره وقال لم تبحی
علی نبایمها غیر بدم فخطا -

اندخت گول کلم گو منینخ کنک رسیکه پر داند اشته باشد
ازین که برای دسی فخش گفته شدیا او بگویند خود
نمود چیزی که ندارد نداخ کوفت (عج بقیه) یقین
را کب البحر ندخ اساحل کذا بخی کو فیلم فلان کنار
در بیاراند خنا المکب الساحل کو فیلم کشی را بکنار
ندخ العیرست سیر کرد (عج بقیه) انداخ مشله
نو پنخ بزدلی -

سولطنه شر بالکسر وبالطاء المعهله ای صاحب شر -
بلکه فی حلقة درفع کرد او را بمشت نون بر جلسه (عج بقیه)

فِصْنَى

و سخ - تو نیچ دیہم و تهدید کر دن فی سرفش کروں -
و خوخ - و خواخ - شست -
ورخ - دریخ مر جمیر شست و رخ بالتحرک مصدز
منہ لیھاں و رخ الجدین اسی استرخی واور ختم آنکار
و درخت الکتاب پیغم کراشل ارخیثہ -
و سخ - و سخ دریہم و ریہ لکی شدن دست و
اندازم و جزاں (شعک اف ۲) و سخ التوب و تو سخ
و اسخ کلمہ بمعنی و او سختم آنا -

وَصَحْ مُواصِحَةٌ بِرَأْسِي رِفْنَ وَبِرَأْسِي أَبْ
وَلَوْنَ وَبِرَأْسِي الْمُتَقْبِلِينَ ثُمَّ فِي كُلِّ تِبَارِيَّنَ
لِيَسْتَعْلِمَ بِهَا الْأَغْنَى - وَأَوْضَعَتْ لِهِ اسْتَعْبَتْ
لِهِ قَدِيلًا وَشَرَحَ بِالْفَقْحِ نِحْمَ دَلْوَأَبْ
وَتَحْتَهُ بِالْعَصَادِ يَعْصَادُ دَارَ وَتَحْتَهُ بِنَفْجَتِيَّنَ خَرْجَرَ
يَيْنَهُ كُلُّ وَلَامِي وَمَا أَخْنَى وَتَحْتَهُ شَلَيْلَيَا يَعْنَفْ مَدَأَوْ
جَهْرَيِي وَالْمَبْعَثَيِّمَا الْعَصَادُ وَتَحْتَهُ مَنْيَ بَلْغَتْ مَنْيَ -
وَتَحْتَهُ بِنَفْجَتِيَّنَ تَرَسَّيْ أَبْ وَتَحْتَهُ أَقْسَامِ كَيَا هَاهِي
مَازَهَ بَاهِمَ خَلَوْطَ شَدَدَ وَاسْتَخَوْنَ رِيقَ فَخَلَطَ بَحْشَلَ
ذَرَعَيِّنَ خَزَنَيِّكَنَّا كَ وَشَيْرَ بَطَرَ جَلَ مَوْلَوْجَ خَلْقَ

وہ ماسوا و تعالیٰ نفخت الفتوح۔ نصائح مناصحة آپ
شما شیدن با ہم و تعالیٰ نفخا ہم بالنبیل اسی فرقا بہا
یہم و اتفقہ الماء اسی ترشیش غیرہ نصائح اسی غیرہ
عین نصائحہ اسی کثیرہ الماء قوله تعالیٰ صیحا صیان
نصائحہ ان قال ابو عاید ڈاے فوارستان نفعہ
کب بار بار بدن۔

فتح-نفع- دعیدن نفع فیر و نفعه لغة- و نفع بهای
جق- منفأح دمه آهنگر و قولهم با الدار نافع
ضرمة امی احمد- و انتفع الشئ امی تو رضی بر سید
و انتفع النهار امی ارتفع و هبود و نفع با شمار و انجام
امی ذوکبر و فخر و لیمال اجد نفعه بالفتح والضم
اذا انتفع بطنجه- الفتح آما سید و خصیه نفعی از من الارض
مشل بنجاء
فتح-نفاع- بالضم آب خوش بخت نفع مکمل من
نفع- انا خته- فروخوا بیدمن شتر تعالی شفت بچل
اما مستشار و متوجه بچل الشاقه امی انا خما لیسفد بها
و قولهم نوع الله الاربع طرفة للهاء اسے جعلوا
حاتطیقه- متوجه چھے از کمین-

مخدود فخر کردن بخواهی اسرار جایه کند یا باعث نفتمان بخواهی اینو
بر خاست فتنه بخواهی ایشان و فتنه بخواهی سند الوادی فخر فته
فی و سلطاندار بخواهی بالششم آواز اسرار فته کننده نایخ
و بخواهی مکحود شد، نایخ منشیه نایخ در رایمی پیشوار بخواهی
مشنه و آواز اضطراب آب پر کناره ها امراء نسخه
ترنی که آذوقه بیش وقت جماع آواز برآید پیازن رشاده
که بار بار ترمی رایمک کند وزیر نکه آواز کند دیهن
رو داد آن بخواهی آواز کردن دیهن رو داد دا پرست
سواری بخواهی مسکمه که بچپد پا طرافت شیر زنده نایخ
با سهم فخر کردن و اضطراب آلموج عجی بیوشی الاجرا
بخواهی محسن کو ہے آزر بگ۔

فصل الالف

آمده آیده همیشہ در فرگار آنچه باشد ابتو بیچ - یقان از زبان
کما یقان دسر دا هر و لای فعله ایند ای سید - و ایند ای دین
کما یقان دسر الدا هر چن عوض ای عالم پیش ای بود می خشم
بودن بجا فی (معنف آن ۲) و رسیدن فنا نخستین
ستور بامردصم (معنف اینکه وک ۲) او آیده مندلن بخون
وقافیه به ای غریب در اشعار تایید جا و دانز کردن
تایید ای تو ش - و تایید المثل ای قهر و القته الوجه
و یقان جاء فلان تایید ای بدانش همیشه نیمه ذکر نهاد
علی الائمه و ایده الرحل ای غریب و تو ش غم و لکه باید
که ت رکن نمک از زمانه

امی صیرین احمد عشودی اس حدیث شانه قال عجم اجل
اشار بسیاریه فی المتشید احمد احمدی ملن سخواحد
او- او- نایین شر و کردانیدن آواز آدید
فرما و شدیدا دید اتبع له- اد- اد- بالکسر فهمتی کل
درشت و منه قوله تعالی اللھ جھنم شیا اذ و لذ کس و
شال فاعل- و اد- همچو اد- ها و بالفتح رسیدن سخنی
ل- عفت اض ۲) یقال اوت فلان امار استیه و پیرداد
بالضم بد قبیله از یمن و لذ کس اذ و اپو قبیله
از د- از د- پدر بیهی از یمن یقال ز دشناوه
وارد عمان و از دالسرة-

اُندر افده شتاھن (معن ک اون ۲) اُندر لغت
رسنه و نزد کم شدن یقال قدامی و ناد آزوف
الد- تاکہ پیدا تو کید استوار کردن یقال
الدت الشی و ولدته۔

اُندر- اُندر- نایت کالمدی یقال ما انک اے
منشی عمرک خشم یقال آپد علیہ امی غضب اپد علیہ
کذاک بالیحہ والبہار۔ آندھہ کے
اوو- اوو- بالتریک کرنے (معن ک اون ۲)
تا و دا ای تعوج- او و بالسکون نام مردی و گرا پیار
کردن (معن ک اون ۲) یقال اوئی الشی فانا میوو
شمال منقول و کڑو خمیدہ گردان بندان ادھ لئے
عطفہ و خناہ و اصلاح و احمد او الجھی و النظلاء رائی

1

۱

١٢

1

۱۷

10

28

卷之三

- 3 -

كسلد - أسد شر آسود أسد الضمبيين سكون الثاني
آساد كذلك أسد كذلك شال جبال الجبل قال
وزير الائتمان أسد قاتل ويلز فسلمه إلى مصر وقبيله إلى زعيم
المرسيدان ابنة شهروود هوشتو شهدان وشیری نمودن
فرفع كشك انت (۲) وفي المكرت ذات داخل فندوان فرج
سد في اشتاله علیه می اجرأ - واستأسد المنشت
می قتوی والتفت - ارض ما سدة زینون شیرنگ
اسدت بالکلب او سده احی انغریم بالصید والوا و
قلبت عن المرة واستدت بین القوم امی افسدت

مثال مقول وکثر خمیده گردا پندان ادھار سے
عطفہ و حناہ و اصلاحا و احمد او الجشی و النطلال اسی
مالا او بالضرم و ضمیع در بادیہ -
ایڈ - ائمہ تو انہی و تو انہا شدن (اعین فن کے)
آدھوت و ذیر و آمدتہ علی فاعلہ نہ موائد و آید یعنی
علی فعلہ نہ موید آمد تا سیما ای قوئیہ والفاعل صفت
موید و صفتہ الیقنا موید من الافعال و لتفعلی و
تا میڈ ای تقوی در حل ایڈ ای قوی - ایاد خاکہ و اکرد
حوض و دیلوار چھک رخراکا و حجی از محمد و سعید و میر و
لشکر و میر شلا رمیس و کلکنگا و مشد ایج

لشکر و سپاهی درین نهاد بربر رفود و دشواری -
از آن و ریسمانی که وقت دو شنیدن بدان پایی گذاشت
نهند از آنچه حماسه خدسته -

آش ایرانی - مرضیه سلطانی

والمصوّب بالذال وسرقة المفهوم ازدواجيّة معاوّنة.

رو- وی سب موشخ و باضم شهریت بفارس از وستان

موضع كانت تجري على واحدٍ والغير من ذاته
من الغاية لذلة قلوعة والأصادقين رد مذهب بن حبيب

هریستویک اعضا مانند هوشیر پادشاهی از پادشاهان محوس

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

<p>الحمد - لفظتين بحسب نوع الحمد كنوعي اذ وردت خارج دارست اطلاعه ملحوظة تأثيرها ثابتة.</p> <p>الا لامدة - بالكسر الولدة يعني فرز ندان بالتحمير كثرة الدولد.</p> <p>امددة - تحريرت باندنس من دروسه بن عبده العزى الامدي الفقيه الحافظ.</p> <p>امدروره - عليه اندروره امداده ورد في النوع من السرويل شرافق التبان وهي العتبان الحجية استعملوها.</p>
<p>فضل الباقي</p> <p>محمد - سجود - سقير بودن وقوله عالم بمحنة امرك بالفتح والضم وسجدة امرك لفظتين كسبه خلقة امرك وباطنه - وعند سجدة ذاك بالفتح اس علم فلك منه قبل للعلم المتقين للشئ هوابن سجدة بجاده بالضم ملطفه ذو البجا وين ناصر مردسي -</p> <p>سجدة - سجدة امة - خبطة قذن تامر ساق فذاك سخن سلي وضيقه سلي وآيا الله سماق بسفر جل -</p> <p>بسجد - سجد - برثيان كران (معنون افضل استبد) - كذلك بسجد كل سجد وبدل الشيء تفرق بدلة بالكسر توان وبرهه وفي الحديث بديهم تمرة تمرا وقولهم لا بد منه بالضم كأنه قال لا فرق منه بضم چاره وعوضه وبيت فارسي مسحوب - بروه بالكسر سجح - طير باديه وبيادي اس متفرقة -</p>
<p>بسرو</p> <p>بروس - سرس - سرسان قيس جـ. وسر كران دفع فاض (ف) فهو بسر ودوخاني منه قوله تعالى لا يزيد وقوله فيما يزيد الا شرارة - بروهه هنكل وسرد لتفصيل حرارت (معن لفظها) وبرهه اما وقوله قياده وهمي لغترة ديتـ. وسقية شرقيه بروه قياده - وقولهم لا يزيد عن فلان اي لاسمها ان ظلما فتفقد من اثنـه - وابرهـ اي افلنت</p>

فصل اول

فضل الشار

ثما و ثما و نعم و سلامك في شهدائي نعمه و مل شهد
على فعل امي مفروض شادا لغيرك و بعي مثل داشاد
على القلب كان الفرار لغول ثادا و سعاد بالتجريح
لمكان عرف اعشق وقال ايه عينه ولم يسمع

و اپدال جل اذا کاشت دا پته بیهوده سہ بالدۃ پسخیر
زون یکدیگر رامشل سمالغۃ بلندی چین میلاندی
شتراس توار سخت -

پندرہ۔ پندرہ۔ علم بزرگ فارسی مغرب بنویں
پندرہ۔ پندرہ۔ بیان سیچ۔ بیدے ہیو دلک
پندرہ۔ (صحن اک) واباد ہم اللہ اے الیکم
پندرہ۔ تاؤه خردید پختے غیر تعالیٰ ہو کمیر المآل
پندرہ۔ نجیل

پر خدا اُن بضم ال�� وفتح الراء وسکون السیار
لین نازکه پر گوشت -

پرندگان شهریست نزدیک موصل -
نهضت پرندگان شهریست که بران علامت قدیم باشد
والبرند و لفظ را وہ الفرد یعنی جو شهریش و المیرنده زن
بسیار گوشت و عرقہ بن البرند و اشترین
لبرند محمد زان -

پیر و بزرگ - شیعی است. از اعمال شفیع و شیعیه برداشته
و پردازی نمایند و مقلدشان المعنون مشهور بن محمد بن
قریشیا و هر زیرش و هر اصلاحی اخیر من حدث با مجاهد
من الشیعی -

لقد أود بخدا وبحملتين وحبتيين تقدير كل منهما
ولهم أن يعمد في مخدان حرمة السلام ويفقد
ثواب إيماناً أو شجرة باهتمام

پا خورد. و یعنی است معروف است. -
پا خورد. بسکون الفاء شهریست بگرمان السقی
نه ساکنان معرب پافت. -

پلندر- بخ خا-
پلندر- بالفتح چا-ه-

لبعضه- لبعضه بالضم دوري ضد قرب (لبعضها)
بعيد لغت منه بعدها بالفتح- يقال فلان من
قریان الامير ومن بعدها بعد دوري بالفتح- ويکے

خلاف آفارب باشد و در بعد تجتیفین بجهشان خام
و خدمت و تیغایل شخی عنا غیر باشد و غیر عجیب ای غیر
صلاخ و شخ غیر عجیب ای کن فرماید و ما انت منابعید
و ما اشتم میباشد یستوی لواحد و اجمع و کذلک انت
منابعید و ما اشتم منابعید و پنهان پنهانه من الارض

والفرايشه- تباعد دورشدن المبعاد مساعدة تعميد فر
كردن استبعاد دورشدن ودورشدن المبعاد

الحال كسب اشد الابعد لغيرها من المفاهيم لذا يتعارض
اللاشي منه بشئي . بعد ذلك تعيذر قبيل وهم اسلامي يرون
ظريفين اذا اصيغوا اصلحها الاشارة التي نبهت
المضاف الى الحكم المثاب بنتيجهها على الحكم ومحظوظاً فعما
على الفانية وتقال رأيته بعد ذلك بين الحجي بصير

فرات و ذلک ادا کان بالرجل پسک علیتیان
بعدا جمه الریان ششم پاییزه ششم پاک عده ششم پاییزه تو فوجهم
اما بعد فیو تصل اخراج اب-

بلدہ بلا دُور سُستی و کندھی خاطر خنکہ دکہ و
رسع بخشما فہولیدہ و مکد بالمکان اسی افلاعہ نبو
بالدر آمدہ بالفتح شهر بلا ربا لکسر جو زمین تعالیٰ پڑھ
لئے شاکنا یقال بحر تنا و بکی الرمنازل ماہ قبی ستمہ
الششمین القوس و سیمینه یقال فلان واسع البلدة
اسی واسع الصدر و کشاوگی میان دوار و ملکہ باہم
کوچھ عالم ایشان دار و ملکہ باہم

لذلك جل بذلعت منه امى النجح . والبلد يفهابز لـ
خلفت بل شهر قدان رج و لشان ابالاروج و شتر
مع يقال هوا ذل من بعثته البلدا امى النظام و
تبليدا امى تردد و متغير و سخلفت البلدا وة . و بلدا
ضرب نفسه الارض و ابلد بالارض امى لعشق .

بعد مقتل سرور و سيره و جدد بختين زعيم رئيسي في المثل
من سلسلة اسجد راس من العثار و اجدد القوم
ساروا الى اسجد و اجدد الطريق اے صار جددوا
جاوزة شاهزاده جوانج جدد بالكسر دستي تقىضى نهر
(معنون اک ۲) يقال جدد فى الامر جدد او كوشيدان در کار
دفع اپن او کسرها و منه جدد فى الامر و اجدد فيه
و يقال ان فلان اسجاد و جدد باللغتين جميعا و قوله اجدد بما
امراهى اجدد امر و بها الضب الامر على التمير كقولك
قررت بعدنا امى قرت علني په و جاده فى الامر امى
حافه و هو محسن جدا و هو على جدد امر امى عجلته امر و
في ذرا خطر جدد عظيم امى عظيم جدا و قوله اجدد بالفتح
و بالكسر قال لا صحي لا تكلم به الامضى فادعهاه اسجد
منك ذرا و نصها على اخذت البا و قال ابو عبد

لطفاً فرید۔ ابر ہائی سفید تو برتاؤ دا استر ہائی جام
شناپنگ مولہ اور ہی ضرب من الشیاب ادا شیاب و
خفیہ تو پھنگ نکت الشی اور ہی الفٹانیہ۔ و خفر در حسہ
سفید الجنمہ معنے استردار کندڑہ رار
لکھد۔ بالضم آئی ست مرہنی تیحمر را و غمین آئے دیگر
تلہر افیل سرگین رفیق کرو پیل (معنیت اک ۲)
المشعوذ من الوجه الطاہر البشّرة احسن السخنة
عفیہ چڑھبے موی نیک اندازم غلام شعوذ۔

فہرست

لهم على المصدر يعني ما لاك اجدا منك فما تعلم
ما تماك في الشعرا جدك فهو مكسر الخصم وما تماك بالوالو
وتجدهك فهو فتوح سجد بالضمر جاءه در میان علمت زمه
مجده نامم شرمي وخطا پشت خركه مخالفت لون او
پاشد وراه بصر دفع وفته قوله تعالى ومن ايجبال
جهد وینص وحراری طرائق تنا الف لون ایل ورد
فلان جده من الاهزاد ارامی فيه رایا وکسار مجده
خطیب طحنبلقه جداد بالتشدید بآحمدی کهنه معرب
کراد وکل شئی لعقد بعضه فی بعض من این خوط واغضا
الشیر فهو جدار ویقال انه صفار اشجر جد جد الف فرمک
سیاه که شب پانگ کند مانزه بلخ جدا برج - جد جد
بالفتح زین رست هموار جده بالکسر والتشدید تو
دونوشدن ونہول قیص خلق (معن و آن ۲) جدید
لغت منه وتجدد ای صادر جدید اس واجده وجدده
واستجدد ای صیره جدیدا ویقال لمن لمیں ای جدید
ایل واجده واحمد الکاسی - جدید ایضاً روسی زین

محمد مسحیو و متنکر شدن با علم لیقال جده حقد و
بچدقه جده کذکف ایضاً لم خیری تحمد بالضم و بفتح الشیئین
شله لیقال نکدله و محمد ا- و محمد الرصل فتو محمد او لکان
معقاً قلیل ایخیر و ایحد شله سیمیه خیک سال
ویمحمد النبیت اذاقی و لم لیطل حجاده بالغیر نامحمد که
جده- جده پدر کلان جده و را بعده ایخ و ببر و
جده و ایخ- لیقال جده دت یا فلان ای صرت و را بعده
و خط فانیت جدید و مجدد و دویی شارعی تو انگریز و الاغری
و لایشفع و ایسجد منکر ایسجد ای لایشفع و ایغیر عذر که
عناد و ایمایشفع المعل بطا عذر که منکر معناه عناد عذر که
وبنرگی ت قوله تعالیٰ جده بنی ای خلیه بنی او لیقال عناد
وبنرگ شدن در پیش کسی (معونت آک ۴) و فی حدث ایش
کان الرصل منا اذا فر ایلقرة و آل عمران جده بنی ای خلیم
فی ایشیدن او پریدن جامسه و جزان (معونت ایض ۲) ثوب
جده بجهی مسحی و دیراد به حین جده ایسکانک اے
خطه و مسلمه لمحقق جدید بلایا ای لازم بعیه مفحوله و تیاب

لعدم - ثم تعددت غوره خنازير شده وآب كرفته و
يقال ثدا يقبل شعراً سعداً فما كان رضا عن حضانة المعد
شيء لا يفرد وبعدهم لفرد وشري شعراً جيداً فما كان شيئاً
كله - كلها بالتجريح والتجريح آيت انك واستهلاك
ما شهد بالاظهار والا ذنامر امي ورد الشهد ما شهد
ذاك شرعاً عليه الناس حتى ينقدوه الا اقول ورجل شهد
ذاك شرعاً عليه السوال حتى ينقد ما عذر له - وشهدت النساء
ذاك شرعاً بجماع حتى القطع ما واه - ثابت من المهم صحيحاً
هي اكل - شهود قبيلة الازغب وهم قوم صالح
ليهم السلام يصرخون ولا يرددون الشهاده ضعيف الشهاده
الكسر حمراء تسلق على ببر - وبره - فو ببر كودك فربة تهامم خلق عراق

شندہ بیوہر تھے موٹت۔
شندہ۔ شندہ۔ موٹت۔
شندہ اللہ اس اعمالہ و علم پیغیہ اول لفظ بالرہا و شندہ
وعی از شور لگیا و شندہ ام موٹت سے ست یا آئیے دیار
نی سعد شندہ درہ کو ہیست درا جاؤں۔

وابو جعادة كنيت گل جده گیا هی رشته و پدر حسی از عرب بعد اللعلم کتفک دهان شتر خری جهادی لیتن مثل شهد بایحیر جدا سے بعد الوب و کشیده.

جلد

جلد - جلد - بالکسر لوپست جده هاشم جلوه دفع
قال ابن الاعری جلد جلد فغان شل شبه شه شمل
و شل قال ابن السکیت و نہ لایعرفت تجھید پوست
با زکر دن یقایل جلد جزو ره کما قال سخواشة و فدا
یقال سخن جزو ره فرس مجلد اذ اکان لا بخیع من ضرب
جلد با فتح نازیانه زدن بر پوست یقال جده ای
ضریب و اصابب جده که کوک راسه و پطنه و چاک
از هر چیزی مجلد بالکسر پوست پاره که نزن تو اخر
بر روی زند بدان مجلد با تحریک پوست شتر کره که
در کشیده باشد تجھیز ماده شتران که چونه مادر بجهة
وزمین رست آجد زمین رست آجلادا بهال درج
جلده ایضاً - سستی و چاکی مردم و غیره وی جلاوه
جلوهه مخلود کذاک و ہو نصیح شل مخلون گفقول
(مع بعضها) یقال جلد فوجلد و جلد و قوم جلد و خاده
و اجلاد - خالد جلدی نهودن مجالده تحاله - اجناد
با شیر زدن یک دیگر را شل مبالغه اجلاد و اجلاد حسنه
تتجاید شله جده بالتسکین شتر حب شیر خلا و ح - و
ایضا شتران بر گل شاه جده بیش بی چوپی تیز
جلاد با فتح نام دیگر از افریقیه طلودی شوپ
بوی جلد پشک جلد اراضی غنی مخلوده زمین
پشک زاده جلتی یعنی اینم اینم نام مک عمان -
چلخنی و چلخنی - باشنا المکسوره و شدید الدال
مرستان و در از خفتة -

جرد - جرد

بسه

چلخن

جلد

جلغد - جعد

جا

بالفتح جامه که شه سوده تحددة نام زان نهان بن منذر
تجھید پر پس کروان زمین انبات و جسد آن
و بکشیده شتر شیر و پیر است درخت تجھید پر پس شدن
و تجھد لله ای جده - و انجیر نهان اسیر است امتد
وطاں و انجیر والثوب ای اشتعق والان - تجھکان پشم
تفضیل سب در جان جراده با فتح لمخ هجراده قیمه
یقع على الذکر والانثی وليس تجھد و نیک للتجھاده والان
تباشیت له و انا هوا سهم خس که باقیوا البقرة والقرآن
و اصحاب و احکامه و ما شبه ذلك فحق ذکر دان لیکون
آئونه من نقطه السلام یلتبس ای واحد الذکر باجمع عیقال
ما اویی اتی جراده عاده ای ای الناس شب به
جرد و الا نش فی تجھد ای اکتما اتجھد و جراده ای
مجھول اذ اکل جراده فاشکه بعده نهودجوده و تجھد بالکسر
او اشیه کی جراده من اکل اتجھد و جراده من ناصم و
سطرچ که دیگر بود نه بجا میست -

تجھد - تجھد - پل فرم و فتح الرا و شدید الدال
بسه شدید رقا سخو
تجھد تجھد - با تحریک تن و خون و رعنیه
واخچه بدان نگ پاشد و در پیشین خون بر جانی
اعک اف اف غنی باشد و جسد بالکسر جیعین
پشک تجھد سه و یقایل ہو اأشیع صبغه من الشیاب
محاسنی تجھاد بالمسن شتران تجھد بالکسر جیعین
و جران که در جراحتیں بسایه قال الفرا و اسد
الفصل ایه من احمد ای الصیع با تجھد و قول العضم
فی نول اقع عجاج تجھد ای خوار ای احمد من زمباب -
تجھد بزیاده الایام نامه میتے -

تجھید زمین شب و روز جدیده السرخ قوم تنک زمین
و هما جدیده زمان نهاد مولد و العرب تقول جده السرخ
لیکون الدال و جدیتیه - جداد بالفتح والکسر پرین
خری از خل شال صرام و تطاف فکان الفعال الفعال
سطران فی کل ماکان فیه معنی وقت الفعل مشهان
فی معاقبتها بالادان والایوان والمصدر من ذلک
کلمه علی الفعل مثل الجد بالفتح والصرام والقطف تعال
جده لخل ایی صرمه و اجد انقل ایے حان المصارم
و جدت اخطاف الناقۃ ای اضریها الصرا و قطعها
فی ناقۃ تجھد و اخطاف - و امراة جده ای صغیره القیمة
و فلاحه جدار الاما بهار و تجھد والشرع ذمباب لنبه -
تجھد بالفتح پیش کم شیر بی علی میتابع و دیغی
للغرمه صور علی معناه - و جدار ایضا ایشی ذمباب
لنبه من علته - و جدد و دایضا موضعی که در روی آنی
است که آذرا گلاب خواند -

تجھد - تجھد - تجھیم صحرای بی نبات فتویی
بلاد نیم ارض تجھد بکسر الراء و فضیار اجرد ای
لانبات فیه اجاد و لفظه ایه ایه موضعی جلد
اجرد بی موی فرس اجرد اسپ کوتاه و تنک
موی و ہیوی للفرس جردید رخت شاخ و پوست
و پرگ دور کرده تجھد و ای مقصوو رجرا ده بالضم پوست
و پرگ دور کرده تحل جارود و مرخوم بفال شکه
جارود و شدیده المخل - جارود ایضا نام مردمی ای
صحابه رض - جارود و تیکرویی از زیدیان جریده
گرویی از اسپان جدارده و نشتر و شن گرده
عامم جریده ای نام قال الکسانی مارائیه تراجردان
و مد جریده زمین یوین او شهرین - تجھد بالفتحین
ہموار بی گیاه و یقایل فلان حسن اتجھد و المتجھد
و المتجھ و کقوک حسن المکریه والمعوی و ہما بخی رجرو

وہیں جود۔ جادی مغفران۔
جخاونی۔ بالضم وتشدید الياء شرود شر وشر
فریہ پاره سطیر باشد ابو جناد کفراب لمح۔
رجل جحمد۔ مرد جلد بازی بیون اللام منادا
جلبیدۃ۔ انخل اصواتها۔
بلحمر۔ کفر جل غلظ۔
جلسد۔ وجلد نامہ تبے۔
اجلدقة۔ بالفار الجلبة التي لا غبار لها يحيى اداز
بے طرب۔
اجمداد۔ ابخارۃ الجمودۃ او ہو تحقیقت من ابن عبادہ

فصل اسما

حند۔ حند۔ بالمكان يحيى بالكسر اقامہ وثبت
محمد اصل یقال فلان من محمد صدق ومحفوظ
عین حند لضفیتین ای لا شیقطع ما وہا۔
حد۔ حد۔ پازدار نہدہ پازداشتن وہیات
ہر چیزے واندازہ گردہ خدا سی تعالیٰ وحدزادن
واندازہ کردن (معن اض ۲) وحرام کردن و
تیزکردن یقال حدود الدار وحدودہ، وہیودہ
فلان ادا کان ارضہ الی جنب رضہ، وحدت اڑل
ای اقتضیت علیہ الحمد۔ وحدا شد ذلک عنای مفعہ
عنای حداد آہنگ در بان و زندان بان محمد وحد
پیدا کر دہ و بازداشته شدہ از بخت و نیکی و حیزان
وہنا امر حدد لضفیتین ای شیع۔ ورام و دعوة حدد دای
باطلة، ورونه حدد دای شیع۔ ومالی عنہ حدد بکد، واحد
المرأۃ ای امتعت من الزينة واحضنا بچھوفات، وجا
حداد بالكسر جامہا سوگ سیاہ وکبود و جامہ سوگ
پوشیدن فہی حاد (معن اض ۲) ولم یعرف الاصح
الا حدت فہی محمد۔ حمادۃ مختلف کردن پازداشتن

جود سجد علی فیل نیکو جیا وح۔ جیانہ بالمنزہ
علی غیر قیاس کذلک جود باران نیکو۔ وبسار
آمن باران (معن اض ۲) وجمع جائیشل حق
وصحبہ یقال جاو المطر فهو جاند و جیدت الارض
فی محو رہ۔ جود بالضم جواندری کردن وابحوا کم
فیہ۔ وجمع جواد ایضا مشق قذال و قذل و انا
سکست الوا و فیہ لا ہنا حرف علة و اجواد و اجاود
کذلک وجود ایضا و یقال رجل جواد و امراة
جواد ایضا بستوی فیہ المذکر والمؤنث ونساء جود
مشل نوار ولو ر یقال سرنا عقبیہ جواد والی بعیدہ
عقبتین جوادین و عقبہ جیادا۔ جودۃ بالضم نیکو
ردشدن اسب (معن اض ۲) فرس جواد للذکر
والانی ایضا من خیل جیاد و اجاود و اجاود و اجاود
ایضا کوہے بلکہ سے بذلک لوضع خیل تبع و سے
فی حقیقیان لوضع سلاحدہ و جاو الشی جودۃ بالضم و الغنی
ای صاریحیا و جاد و نسبیہ بیجود جواد و جودا والی
نات۔ جواد بالضم شنگے یقال منه ہید الرجل یجاد
فوجو جودۃ ای لخطشہ۔ جودی کوہے در زین
جزیرہ وہی التي استوت علیہ سنتیہ لوح علیہ السلام
جودی باسکان الیار ایضا فرآۃ الاعشقیف و ذلک
جانز للتحفیف او یکون سعی بفعل لانی مثل جھی شم
او خل علیہ الافت واللام عن الفرار ایضا الشی
فحاد وجود کہ و قالوا وجودت کما یقال اھال الہول
علیے الاصل والابدا۔ واجدۃ الفقدانی علیتیہ
جیاد و ایضا و ایضا صار صاحب فرس جواد و
اسجدت الشی ای عدد تھیا۔ وجادوت الرجل
من اسجدت الشی ای عدد تھیا۔ وجدت

بسیارات ایجا بند نامہ موٹے۔
چکر جحمد سعی و فردن آب جمود کذلک (معن اض ۲) جمد الدزم ای پس۔ جمدتین بیع جاہل
خادرم و خدم۔ وجادی الاولی والا آخرہ بالضم وفتح
الدال نامہ و ماہ وہیو فعالی لفتح اللام۔ جمدتین
و سکون ثانی جای باند صلب جاد جا وح۔ شل مح
وار طاح و رطاح۔ جاد بالفتح زین کہ باران بوی
نزیدہ باشد در چچ جان نادر و ناقہ جاد لالین
لما۔ و سنتہ جاد لام طرفیہار و یقال لجمیل جاد
ای لازال جاما اسحال و انجاشی علی الکسر لازم مدول
عن ایمود کفوہم فیجا ای المفرجه وہیو لقیفیق علیم جاد
با سکاہ فی المدح علین جمود بالفتح بے آب۔

جندر جند۔ بالضم شکم و یاری گران ملان جند
ایجنود و فی اکدیت الارواح جنود و مجندۃ۔ والشما
حستہ اجناد مشق و محض و قفسدان واردن و
فلسطین یقال نکلی مدنیۃ منها جند عجبا باليک
شهرے بہیمن۔

جھد۔ جمد۔ بالفتح و الضم تو انانی و کوشش
بها قری والذین لا یجیدون الاجمدهم قال الفرار
بالضم الطاقتہ و بالفتح من ایمود جند کی فی نہ الامر
ای بفتح غاتیک و ریخ یقال جند دایتہ و احمدہ
ما ذا حمل علیہا فی السیر فوق طاقتہا۔ و جمد فیہ لاجد
و بالغ۔ و جمد للبن اذا اخرج زیدہ کلہ۔ و جدت
الطعم شتمیۃ جاہد شہوان و جمد الطعام حشتمی
و جدت الطعام کشت من اکله معی جیدا سے
جمده الہمال و رجل جمود اسے متعب و قی جمد و جمد
عیشم بالكسر ای نکد واشتد۔ جاد بالفتح زین
رسٹ جاد بالكسر حمادۃ بھی اجتماد شجاعہ تو انا
وقوت را کاربستن

جود
چمد جخاونی

چشد
جلبیدۃ

جلد
اجلدقة

اجمداد

حد

حمد

جید

حند

حند- حند- حدان- شتاب کردن بهم است
وی شتاب رفتن شتر رغ (معن اک) و متن است
فی الدعا و دایک نشی و سخن- و بعیر خادای سریع
واحده دای جمله علی احند و لاسراع حند و احند
بمعنی حندة یاری گران و خدمتگران نهیگان

حرقد

سریع القطع- حند بالكسر بهم حند بالفتح و لاسراص
و هن کوهان شتر حند بالثوب لفتح و تکرار حامی مخالف
حند حند- بالكسر کریمه احتقاد حج- و گینه گرفتن
(معن اک) (ی) قیال حقد علیه و لذک حند علیه
بالكسر و مصدره حند بالتحریک- رجل حقوق دینه و در
احده بکینه آوردا و را و احده القوم اذا طلبوا
سن المعدن شبا فلم مجده

حفله

حدروت- حشد- حم

حشد- حشد- ای جاه و هوی الاصل مصدر
(معن اک) (و) حشد و ای اجتماع و اقشار
و تحشید و لذک- و جار خلان حاشد اے حافظا
او محشید ای مختلف ای مستعد است- رجل عرش و

حرود

حصد

کشت خصاله المحدوده- محمده بالسر العین خلان دست
احاد بستایش رسیدن و احمد الظل ای صار امر و الهد
واحمده ای وجده محمود و فی المثل العود احمدی
کفرمود او حواله ای حمد الده و سکر رانی علی الکسر لازم معدود
عن المصدر و فلان تیجه علی ای بیعتن یقان منتفق
مالی لفسه فلا تیجه به علی الناس حمدة مثل هر بسیار
ستاینده و غلوکنده درستایش حمدة النار او را تش

حید

قصارت لحرفت لا عوجا به حردی نوعی از قصب
خرقه محوده ای فهم ارادتی القصب قال الا سمعت
البیت المحروه و هو المسنن الذي تعال له كلام المحروه
سن کل شی المتعوح حرو بالكسر بغير الابل حرو و حج- و
حار و حبت الابل اذا اقلت البهانها حرو بالفتح ناقه
کم شیر و حار و حبت الشی ای قل مطریا

حرقد- حرقد- بافع گره خشکنا-

حرمد- حرمد- گل سیاه-

حسد- حسد- بخواستن حشود بالضم مشتمل عج
ن اض (۲) و هوان تختی اروال نعمتة المحسود والیک
حاسد حسود بالفتح لغت منه قال الا فش بعض
یقول یحسد بالكسر و المصدر منه الحسد بالتحریک
حسدہ علی اشی و حسدہ الشی بمعنی و تحسد القوم
و هم حسدۃ مثل حامل و حملة-

حق تحدا کذا کفت د تعالی ای ان الذین یکماؤن ای الله
و رئوله ای بیگ الفون- حدید آهن حدیده ای خص منه
حدایق- وقد حار فی الشعرا دنیات حدیه بالكسر
نیزی آهن و سبک مردم ای غصب تعالی منه
حدوث علیه و نیز شدن نیغ و جزان (معن ا
ک ۲) حد اجل باسه و حد الشراب- حدایه- و حد

کل شی شباء و حد السیف لذک ریفیت حاد

و حدیلغت منه سیوف حداد والسته حداد و حکی

ابعده سیف حداد بالضم والتشدید مثل امرکبار-

و احدوت الشفرة و حددها و تحددها بمعنى ای تحد

الپناسوی زهار سردن و بیقال احدوت النظر الیه

برگزیتم بوجی و احمد فلان من الغصب فهو متقد

و بیقال باحد منه محمد ای بدأ حدان

بالضم بی اربع-

حداد- حداد- نامه دی و لمکنی على الفعل

بتکر العین خیره ولو كان فعلا لکان من المعنی

لان العین واللام متقارن فیه-

حد- حدو- آهنگ کردن (معن اک) (ی) بیقال

حود حود ای قصد ک و قوله تعالی

و عدد اعلی حد قادرین ای على قصد و تیل على

من حود و درشدن و تهانیز کردن رفع

ن اض (۲) و کسر را از ع حشود و حصید و حصیده

و حصید بالتحریک کلید بمعنی و فی احمدیت جهان

الستهه بیوما قیل فی الانسان بالاسان قطع علیم

محمد بالكسر دا احصاد پدر و رسیدن کشت احصاد

الارع و احصاد ای حاجین له ان بیحصاد و بیلز من احصاد

و سخت تافتمن رسن راجل محمد و حصد ای محکم

مغقول و بیل محبی بالراس رسیده ای احصاد بیه

رسیدن کشت و استوار شدن فی تاقته شدن رسن

و در تافتمن رسن باهم و جمع آمدن توهم

طاق خانیدن بیت محمد ای سنه و جبل محمد ای مضر